

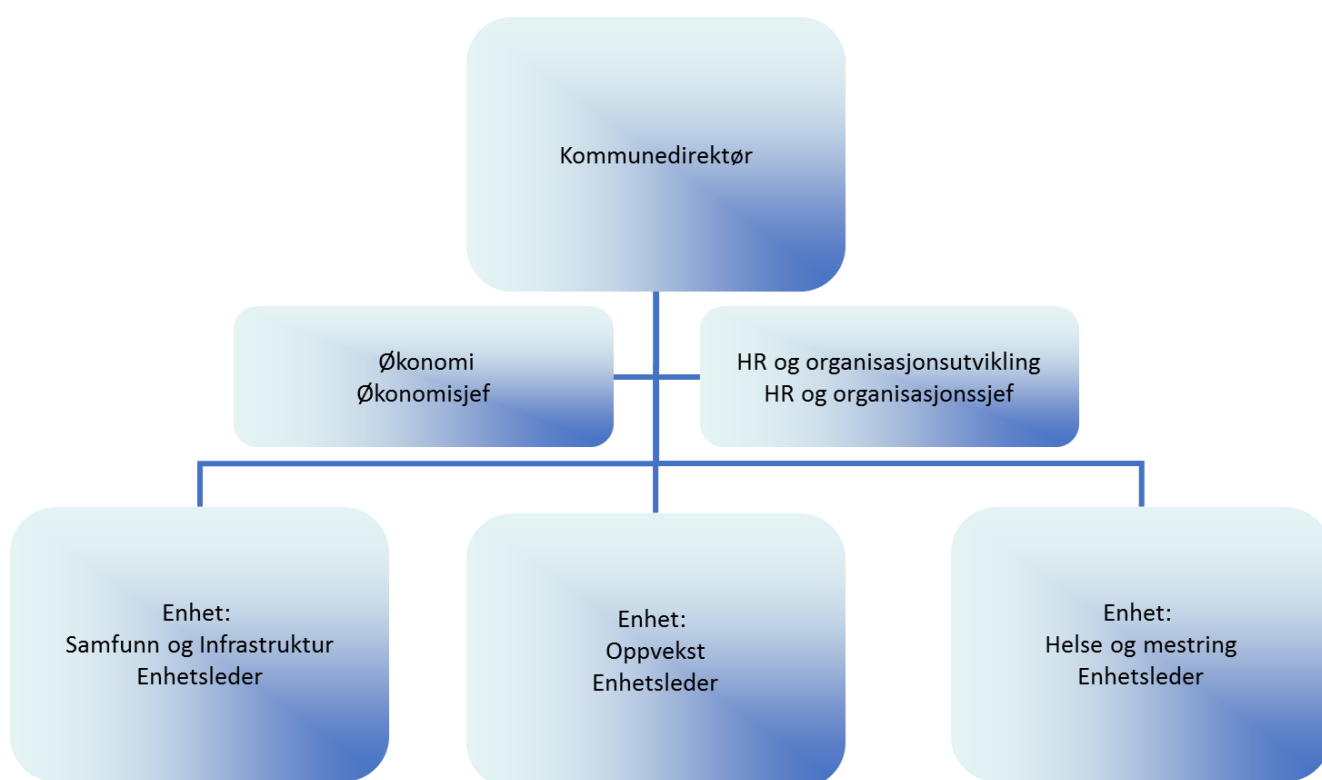
VEDLEGG TIL

ÅRSBUDSJETT 2021 OG ØKONOMIPLAN (HANDLINGSPROGRAM) 2021-2024

Kommunestyrets vedtak

08.12.20 – PS 20/65

KOMMENTARER FRA ENHETENE OG TJENESTEOMRÅDENE

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING.....	3
2. ENHETENES RAMMEFORUTSETNINGER OG KOMMENTARER	3
2.1. FELLESUTGIFTER TIL FORDELING, IKT- OG BARNEVERNSKOSTNADER....	3
2.2. POLITISK AKTIVITET	4
2.3. TILSKUDDSDORDNINGER	4
2.4. KOMMUNEDIREKTØREN OG OVERORDNEDE STAB- OG STØTTE FUNKSJONER	6
2.5. SAMFUNN OG INFRASTRUKTUR	7
2.5.1. RÅDMANNENS STAB.....	8
2.5.2. TEKNISK DRIFT OG FORVALTNING	14
2.6. OPPVEKST.....	16
2.6.1. SKOLE, SFO OG VOKSENOPPLÆRING	17
2.6.2. BARNEHAGER.....	21
2.7. HELSE OG MESTRING	24
2.7.1 NAV OG OPPFØLGINGSTJENESTER.....	25
2.7.2. HELSE OG OMSORG	27
3. ULIKE KOSTNADSOVERSIKTER	30
3.1. OVERSIKT FOR BEREGNET KOSTNADSDEKNING I VA-SEKTOREN.....	30
3.2. RENOVASJON– OG SLAMGEBYR 2021	31
3.3. GEBYRREGULATIV FOR FORVALTNINGSOPPGAVER ETTER MATRIKKELLOVEN.....	33
4. SAMMENLIGNINGER, KOSTRA OG ANNEN INFORMASJON	37
4.1. KOSTRA, TELEMARSKFORSKNING OG NORCE.....	37
4.2. FYLKESMANNENS KOMMUNEBILDE	38
4.3. OVERSIKT OVER INNSPARINGSTILTAK OG KUTT	41
5. INFORMASJON OM EIENDOMSSKATT PÅ NÆRING	47
6. INTERKOMMUNALE SAMARBEIDSLØSNINGER	49
6. EIERSTYRING	52
7. INFORMASJON OM ROBEK.....	54
8. UTTALELSER	55

1. INNLEDNING

Kommunestyrets vedtak som fraviker fra kommunedirektørens forslag er skrevet i rød under.

Kommunestyret vedtok i sak 20/54 06.10.20 ny administrativ organisasjonsstruktur med virkning fra 01.01.2021 som vist på forsiden av dette dokumentet.

I budsjett- og økonomiplanprosessen for 2021-2024 og utarbeidelsen av enhetenes rammer var ikke den nye strukturen på plass, og utgangspunktet for arbeidet ble derfor mye basert på eksisterende enhetsstruktur. Ledernes kommentarer i punktene under vil derfor beskrive utfordringer knyttet til dagens struktur.

For å forsøke å synliggjøre de nye endringene vil oppbygging av punktene under være som følger:

- Skisse som viser den nye enhetsmodellen
- En kort beskrivelse av forventninger og utfordringer knyttet til ny struktur
- En samlet rammeoversikt for den nye enheten
- Kommentarer og rammeoversikt over nåværende enheter

2. ENHETENES RAMMEFORUTSETNINGER OG KOMMENTARER

2.1. FELLESUTGIFTER TIL FORDELING, IKT- OG BARNEVERNSKOSTNADER

Gjennom året skal avsatte lønnsmidler og lignende fordeles ut på enhetene. "Kaka" (omtalt flere steder) minus det som er fellesutgifter til fordeling, er lik det som i budsjettforelegget er til disposisjon som rammer for enhetene.

Fellesutgifter til fordeling vises i tabelloppstillingen under.

	16 Fellesutgifter til fordeling				
Inntekt		-196 742	-90 000	-90 000	-90 000
Utgift		2 658 393	1 728 850	1 728 850	1 728 850
Netto		2 461 651	1 638 850	1 638 850	1 638 850

Kommunestyrets vedtak:

- Det legges inn et årlig beløp for erkjentlighetsgaver til ansatte med kr. 20.000.
Det forutsettes at reglement for slike gaver endres og at det kun knyttes opp mot tjenestetid i kommunen, ikke åremålsdager.

IKT kostnader lå tidligere i ramma til rådmannens stab. Disse kostnadene er nå trukket ut og vises i tabellen under.

	12 IKT-kostnader				
Inntekt		-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Utgift		3 680 932	3 680 932	3 680 932	3 680 932
Netto		3 679 632	3 679 632	3 679 632	3 679 632

Felles barnevernstjeneste lå tidligere i ramma til Nav og oppfølging. Disse kostnadene er nå trukket ut og vises i tabellen under.

	42 Barnevern				
Inntekt		-4 400	-4 400	-4 400	-4 400
Utgift		6 776 756	6 776 756	6 776 756	6 776 756
Netto		6 772 356	6 772 356	6 772 356	6 772 356

2.2. POLITISK AKTIVITET

Rammeområdet omfatter hovedsakelig politisk aktivitet; godtgjørelser til politikerne, tapte arbeidsfortjeneste, kurs, osv.

Tabelloppstillingen nedenfor viser hvordan rammen for politisk aktivitet er blitt beregnet.

	70 Politisk				
Inntekt		-19 678	-19 678	-19 678	-19 678
Utgift		1 675 735	1 675 735	1 675 735	1 675 735
Netto		1 656 057	1 656 057	1 656 057	1 656 057

2.3. TILSKUDDSDORDNINGER

1. Kort om rammeområdets aktiviteter og tjenester

Rammeområdet omfatter blant annet følgende tilskuddsordninger:

- Overføring til private barnehager
- Kulturskolen øst i Agder
- Kjøp av IKS, KS og andre kontingenter
- Overføring til kirkelig fellesråd
- Overføring til andre trossamfunn
- Tilskudd til lag og foreninger
- Tilskudd til politiske partier
- Kretslokaler
- Kulturvern
- Mm

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

	14 Tilskuddsordninger				
Inntekt		-21 540	-21 540	-21 540	-21 540
Utgift		12 675 964	12 394 224	11 657 479	11 211 979
Netto		12 654 424	12 372 684	11 635 939	11 190 439

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2021 og planperioden

Kommunedirektøren foreslår å gjøre flere endringer i denne rammen i forhold til tidligere år. kommunedirektøren anbefaler at politikerne bruker det handlingsrommet som ligger i å redusere overføringer til ulike organisasjoner. Dette er ikke ønskelig, men reduksjon av overføringer må settes opp mot reduksjon av den kommunale driften.

Kontingenter / kjøp av tjenester

Kjøp av interkommunale tjenester, som bl.a. IKS og KS mm, omfattes i rammen, og prisøkning på denne type tjenester, har kommunen liten påvirkning på.

Trossamfunn

På bakgrunn av kommunens svært stramme økonomi foreslår kommunedirektøren å holde tilskudd til Kirkelig Fellesråd på et absolutt minimumsnivå. Det stilles store krav og forventninger til kommunens medarbeidere til knyttet til økonomi og kreativitet, og kommunen må ta ned driften tilsvarende adskillige årsverk. Kommunedirektøren mener det må stilles samme krav til ansatte og driften i Kirkelig Fellesråd. Det er kommunedirektørens inntrykk at

Kirkelig fellelsråd har gjort flere tiltak for å bedre egen økonomi og styring. Derfor har rådets anmodninger om økning på kr. 48 000 blitt etterkommet av kommunedirektøren. Det vises til

	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Fellesrådet har anmodet om	1 367 000	1 466 686	1 513 946	1 527 201	1 581 701
Kommunedirektøren foreslår		1 415 286	1 462 546	1 475 801	1 530 301

egen behovsoversikt fra Kirkelig fellelsråd i kapittel 8 under.

Ansvar for tilskudd til øvrige trossamfunn overføres til staten fra 2021. Det betyr på den ene siden at kommunen skal overføre mindre til aktuelle trossamfunn, men det betyr også at kommunene får mindre i rammeoverføring fra staten.

Tilskudd til lag og foreninger og private

Tilskudd til lag og foreninger foreslås og fjernes eller reduseres. I tillegg har kommunedirektøren valgt å kutte tilskudd til private veier.

Kommunedirektøren foreslår følgende tilskudd:

Tilskudd til:	K-styre vedtak 2020	Budsjettforslag 2021	K-styre vedtak 2021
Ungdomsklubben Villheia	27 000	27000	27000
Ungdomsklubben NITO	27 000	27000	27000
Kulturmidler (Lag og foreninger)	80 000	40 000	40 000
Ungdommens kulturmidler (L&F)	10 000	5 000	5 000
Vegårshei Bygdetun	80 000	80 000	80 000
Vegårshei Frivilligsentral	273 000	273 000	273 000
Vegårshei Ski og Aktivitetssenter	100 000	100 000	100 000
Vegårshei Ski og Aktivitetssenter	366 000	0	0
Tilskudd til utviklingsplan			
Bygdekino	19 000	19 000	19 000
Private veier *	79 000	79 000	79 000
TV aksjonen **	10 000	0	0
SUM	1 071 000	650 000	650 000

* Dette har sammenheng med privatisering og omklassifisering av veier

** Tilskudd til TV aksjonen belastes ramme for politisk aktivitet

Kommunestyrets vedtak:

- Tilskudd til private veier legges inn med 350.000 årlig for perioden 2022 – 2024.

Søknad om tilskudd fra veldedige organisasjoner, selskaper o.l.

Hvert år mottar kommunen søknader fra veldedige organisasjoner, selskaper og private. Med kommunes stramme økonomi, har ikke kommunedirektøren funnet å kunne imøtekomme noen av disse. Slike søknader blir fortløpende besvart.

Anne-Grete Glemming, kommunalsjef

2.4. KOMMUNEDIREKTØREN OG OVERORDNEDE STAB- OG STØTTE FUNKSJONER

Dagens rådmannsteam, som består av rådmann og kommunalsjef, og rådmannens stab opphører fra 2021. Funksjonene kommunalsjef, miljø- og næringsrådgiver, barnehage- og skolefagligrådgiver, skogbrukssjef og HR- og organisasjonsrådgiver blir fjernet og delvis eller helt erstattet av andre og eller nye funksjoner. Kommentarer knyttet til budsjettframlegget for rådmannens stab blir beskrevet under i punkt 2.5.1.

Kommunalsjefens funksjoner blir fordelt på blant annet følgende nye tjenesteområder:

- Kommunedirektøren
- HR og organisasjonsutvikling
- Økonomi
- Samfunn og infrastruktur
- Oppvekst

Miljø- og næringsrådgiver funksjoner blir fordelt på følgende nye tjenesteområde:

- Samfunn og infrastruktur

Skogbrukssjefens funksjoner blir fordelt på følgende nye tjenesteområde:

- Samfunn og infrastruktur
- Kjøp fra andre kommuner

Barnehage- og skolefaglig rådgiver funksjoner blir fordelt på følgende nye tjenesteområde:

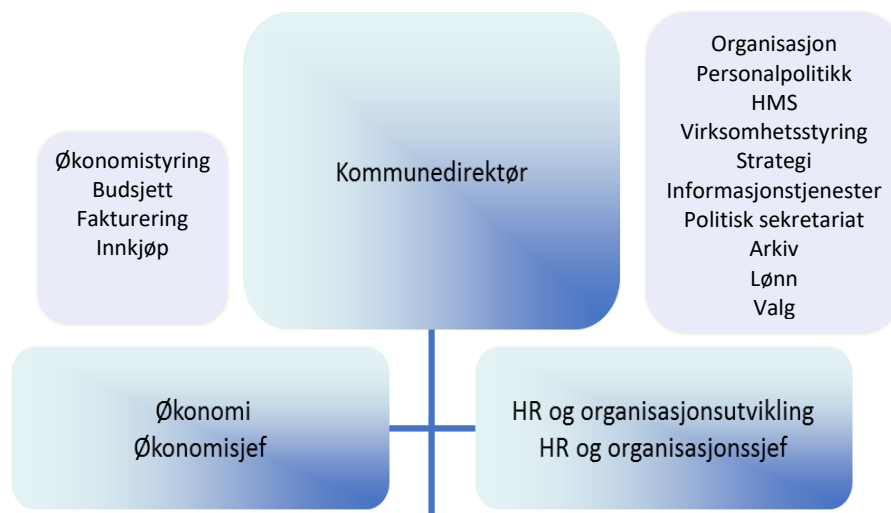
- Oppvekst

HR- og organisasjonsrådgiver funksjoner blir fordelt på følgende nye tjenesteområde:

- HR og organisasjonsutvikling

Figuren under viser ny organisasjonsstruktur for området kommunedirektør og overordnede stab og støttefunksjoner fra 2021. Disse funksjonene inngår i rådmannens stab ut året 2020.

Tjenestene som er beskrevet i de lyseblå rammene er foreløpig ikke uttømmende og det kan forekomme justeringer.

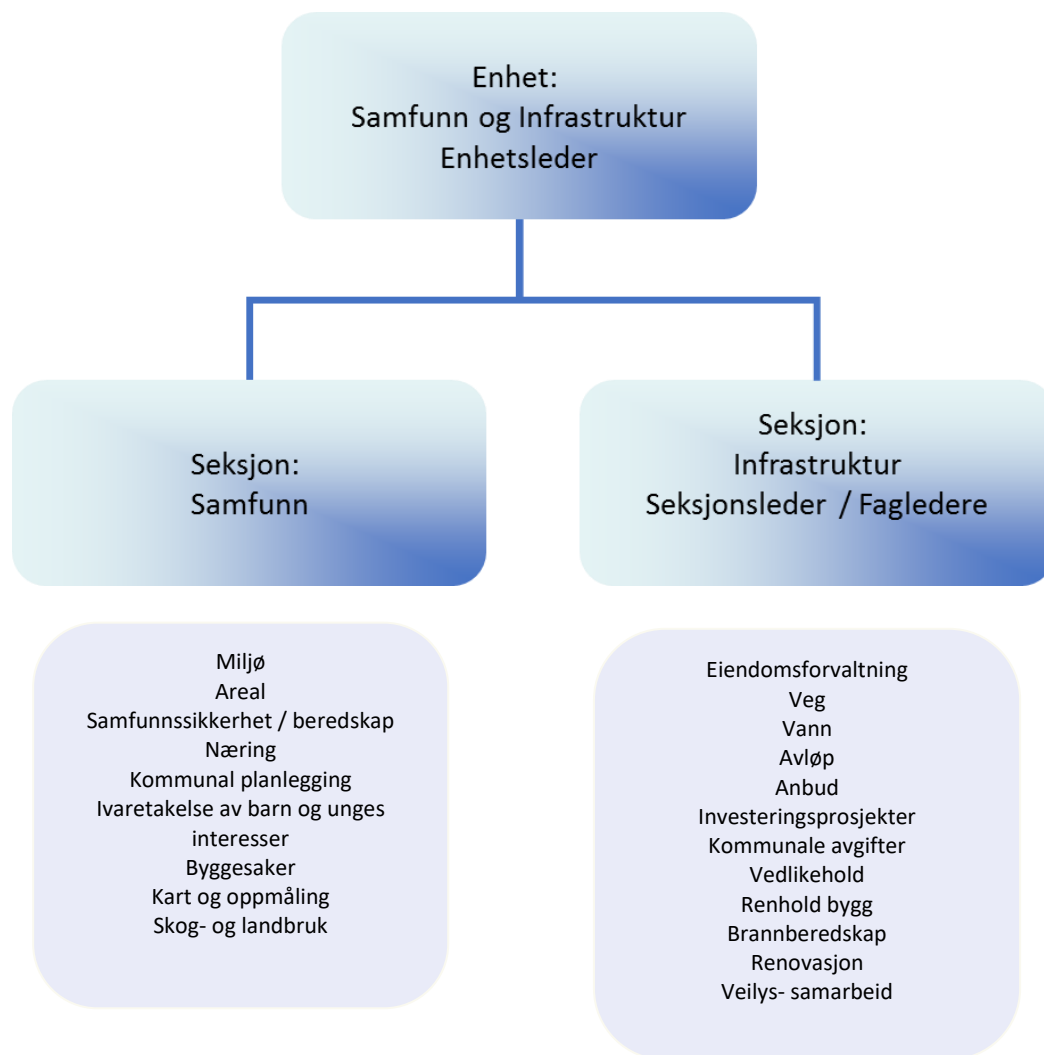
Det foreligger ikke egen ramme for dette området ennå. Dette avhenger av hvordan den øvrige organiseringen og den endelige tjenestefordelingen blir.

2.5. SAMFUNN OG INFRASTRUKTUR

Deler av tidligere rådmannens stab, særlig tjenester knyttet til samfunn og utvikling, blir fra 2021 slått sammen med tidligere enhet for teknisk drift og forvaltning. Figuren under viser ny organisasjonsstruktur for den nye enheten.

Tjenestene som er beskrevet i de lyseblå rammene er foreløpig ikke uttømmende og det kan forekomme justeringer.

Felles / total ramme for den nye enheten

Kommunestyrets vedtak

	10 Rådmannens stab				
Inntekt		-4 166 949	-4 166 949	-4 166 949	-4 166 949
Utgift		14 201 135	13 674 806	13 969 802	13 969 804
Netto		10 034 186	9 507 857	9 802 853	9 802 855

	60 Teknisk drift				
Inntekt		-12 450 199	-12 297 866	-12 303 866	-12 309 866
Utgift		20 368 403	19 174 859	18 641 851	18 733 159
Netto		7 918 204	6 876 993	6 337 985	6 423 293

- Ramme for enhet for Samfunn og infrastruktur reduseres med kr. 200.000 relatert til lønnsutgifter i stillinger som blir vakante i enheten.
- Budsjett for Samfunn og infrastruktur styrkes med kr. 100.000 øremerket veivedlikehold i 2021.

2.5.1. RÅDMANNENS STAB

Innledning

Rådmannens stab opphører, som nevnt over, i sin nåværende struktur fra 01.01.21, jfr. kommunestyrevedtak 20/54 fra 06.10.20.

De fleste av tjenestene skal imidlertid fortsette, men fordeles ut på fem steder i den nye strukturen. Under beskrives og kommenteres likevel muligheter, utfordringer og konsekvenser knyttet til fremtidig leveranse av tjenester og oppgaver som har ligget til rådmannens stab.

Investeringsdelen

Det er ikke satt opp spesifikke investeringer for rådmannens stab. Det henvises til investeringer for organisasjonen som helhet i hoveddelens kapittel 8.

Investeringer for rådmannens stab har til nå blitt holdt på et absolutt minimum, og har blitt gjort kun etter kommunestyrets vedtak, lovpålagte krav, f.eks. etter Arbeidsmiljøloven, og ellers etter streng behovsvurdering.

Drift

1. Kort om rammeområdet aktiviteter og tjenester ut 2020

Rådmannens stabs prioriterte oppgaver er fordelt på to hovedområder, henholdsvis **samfunnsutvikling og stab- og støttefunksjoner** slik:

- Byggesaker og eiendomsskatt
- Kart og oppmåling
- Skogbruk, landbruk- og viltforvaltning
- Areal- og planarbeid, samt rådgivning
- Miljø- og næringsrådgivning
- Bibliotek (og kultur)
- Folkehelsekoordinator
- Samfunnssikkerhet og beredskap, herunder samfunnsmedisin og kriseledelse
- Informasjonssikkerhet
- Personvernkontakt
- Informasjon og web
- Post og arkiv
- Kommunens servicetorg frem til august 2020
- Politisk sekretariat
- Intern kontroll og kvalitetssikring
- Økonomi og lønn
- HR- og organisasjonsrådgivning
- Skole- og barnehagefaglig rådgivning over enhetsnivå
- Spesialpedagog tjenester for barnehagene
- Yte støtte til hele organisasjonen

Rådmannsteamet har bestått av rådmann og kommunalsjef. Kommunalsjefen er nærmeste leder for rådmannens stab. Rådmannsteamets oppgaver består i hovedsak av både ledelse, administrasjon og representasjon, men også stor grad av saksbehandling, prosjektarbeid, tilsynsoppgaver og oppfølging av enhetene.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Kommunestyrets vedtak

	10 Rådmannens stab				
Inntekt		-4 166 949	-4 166 949	-4 166 949	-4 166 949
Utgift		14 201 135	13 674 806	13 969 802	13 969 804
Netto		10 034 186	9 507 857	9 802 853	9 802 855

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2021 og planperioden

Gjennom kommunestyrets budsjettvedtak for 2020 og målene i Prosjekt Bærekraft ble det gjennomført en dramatisk nedbemanning i løpet av 2020. Fordi kommunens økonomi har blitt betydelig strammere, må hele organisasjonen ta ned driften ytterligere for å møte denne utfordringen, og nåværende rådmannens stab ville blitt ytterligere belastet med dette ut i planperioden.

I 2020 har rådmannens stab hatt 17 personer, tilsvarende 14 årsverk på lønningslista. 14 personer, tilsvarende 12,75 årsverk har personalmessig tilhørt rammeområdet.

Fra inngangen til 2020 til inngangen av 2021 har 8 personer med sine funksjoner forsvunnet fra rammeområdet. Dette tilsvarer 5,7 årsverk eller ca. 45 %. I tillegg til dette blir ytterligere 1,2 årsverk, som berører 3 personer, fjernet fra 2021 i kommunedirektørens forslag. **Totalt er/blir 11 personer berørt og 6,9 årsverk eller ca. 50 % opphører i forhold til slik det har vært.**

Under beskrives det hva dette betyr i praksis og hvilke konsekvenser dette vil få.

Prosjektleder for investeringsprosjektene 100 %

Vedkommende som hadde denne funksjonen sa opp sin stilling i slutten av 2019. Vegårshei har som kjent foretatt mange og store investeringer de siste årene. Det gjenstår fortsatt noen. Etter oppsigelsen, ble denne stillingen ikke erstattet, men de aller fleste oppgavene ble overført til enhetsleder for teknisk drift og forvaltning og noen til andre medarbeidere i rådmannens stab. I tillegg har kommunen kjøpt konsulenttenester for oppfølging av enkelte prosjekter. De personene som fikk tilført flere oppgaver, ble ikke fritatt for andre oppgaver, men fikk denne porteføljen på «toppen» av andre tjenester. Enhetsleder for teknisk drift og forvaltning har særlig fått merke dette. **Konsekvensene** har blitt mer belastning og slitasje på andre medarbeidere, lengre saksbehandling på andre saker, endret oppfølging av personalet i enhet for teknisk drift og forvaltning, økt sårbarhet og redusert kapasitet og mye restanser. Denne ordningen for å ivareta investeringsprosjektene vil likevel bli videreført i 2021.

Investeringsprosjekter og oppgaver knyttet til dette vil fra 2021 overføres til ny enhet Samfunn og infrastruktur. Utfordringen her blir at personer og årsverk som faktisk skal jobbe med denne type oppdrag og samfunnsutvikling stadig blir færre.

Spesiell hjelp til barnehagene 50 %

På grunn av redusert behov for spesiell hjelp i barnehagene i en periode, ble det etter en tid besluttet å avvikle 50 % på denne tjenesten. Hovedgrunnen var den økonomiske situasjonen i kommunen. **Konsekvensene** ble at dette kunne gjøres uten å måtte si opp ansatte. I perioder har kommunen likevel måttet refundere private barnehager for slike kostnader. Behovet har igjen snudd, og denne type tjenester har vist seg å være svært sårbare siden den skal dekke behov i alle kommunens barnehager. Det totale behovet bør kartlegges på nytt for å møte barn med særskilte behov på en god måte og følge gjeldende lovkrav på feltet.

Denne type oppgaver vil fra 2021 overføres til ny enhet Oppvekst. Ved å slå barnehage- og skolesektoren sammen, bør det ligge et stort potensiale i å utnytte ressursene mer tverrsektorielt.

HR- og organisasjonsrådgiver 50 %

Som et resultat av kommunestyrets budsjettvedtak for 2020 ble funksjonen som HR- og organisasjonsrådgiver redusert fra 100 % til 50 % stilling. Det var virksomhetens forhold, altså den stramme økonomiske situasjonen, som var hovedgrunnen til oppsigelsen.

Konsekvenser av dette har blitt noe mindre oppfølging av enhetene og utsettelse av interne prosesser på overordnet nivå. Innføring av nytt HR system (portal) har imidlertid på den annen side bidratt til bedre flyt av personalmessige prosesser og slik sett bidratt til en ønsket gevinstrealisering innen denne funksjonen. Noe som igjen betyr bedret kapasitet, slik at reduksjonen for selve funksjonen i realiteten ikke hadde en 50 % effekt. For den aktuelle medarbeider vil situasjonen imidlertid fortone seg annerledes. Vedkommende som ble sagt opp i 50 % kan i visse sammenhenger påberope seg et rettskrav ved ny ledighet av stillinger.

Selve funksjonen HR- og organisasjonsrådgiver opphører med ny organisasjonsstruktur. Oppgaver som i dag er lagt til denne funksjonen er fra 2021 planlagt å sortere under HR- og organisasjonsutvikling.

Konsulent servicetorg 50 %

Som et resultat av kommunestyrets budsjettvedtak for 2020 ble funksjonen som konsulent i kommunens post- og arkivtjeneste og servicetorg redusert med 50 % stilling. Det var virksomhetens forhold, altså den stramme økonomiske situasjonen, som var hovedgrunnen til oppsigelsen. Personen som ble sagt opp, var kun ansatt i 50 % stilling, og ble således sagt opp fra hele sin stilling. **Konsekvensene** av dette ble at kommunens ekspedisjon ble stengt og sentralbordtjenesten ble overført til automatisk telefonsvarer. Deler av post- og journaltjenesten er overført til andre, noe som medfører lengre saksbehandlingstid, merbelastning på andre medarbeidere, svekket service og noen flere klager. Vedkommende som ble sagt opp i 50 % kan i visse sammenhenger påberope seg et rettskrav ved ny ledighet av stillinger.

Alle oppgaver relatert til tidligere «servicetorg» vil fra 2021 sortere under HR- og organisasjonsutvikling.

Skogbrukssjef 100 %

Etter at skogbrukssjefen sa opp sin stilling, ble det inngått en avtale for kjøp tilsvarende 30 % fra Tvedestrand kommune. 70 % lønnsmidler ble holdt vakant, for blant annet å unngå ytterligere oppsigelser i rådmannens stab i 2020. Arbeidsoppgaver tilsvarende ca. 20 % ble overført til annen medarbeider i rådmannens stab (kart- og oppmåling), uten at det ble redusert noe på vedkommende sine opprinnelige oppgaver. **Konsekvenser** av å ikke erstatte skogbrukssjefen kan deles i to. På den ene siden har kommunen spart lønnsutgifter tilsvarende 70 %, som igjen har bidratt til å holde økonomisk ramme. På den annen side har

dette blitt en stor merbelastning på andre medarbeidere i rådmannens stab, siden de aller fleste oppgavene likevel har blitt utført. Kommunen har også mottatt flere klager på redusert kvalitet og for lang saksbehandlingstid. For 2021 har kommunedirektøren lagt inn lønnskostnader tilsvarende ca. 70 % på denne funksjonen.

Oppgaver knyttet til dette feltet vil fra 2021 overføres til ny enhet Samfunn og infrastruktur. Utfordringen her blir at personer og årsverk som faktisk skal jobbe med denne type oppdrag og samfunnsutvikling stadig blir færre. Det jobbes imidlertid med å få på plass en interkommunal ordning for dette saksfeltet.

Barnehage- og skolefaglig rådgiver 75 %

Da kommunens medarbeider på denne funksjonen plutselig ble langtidssykemeldt, ble det svært synlig hvor sårbare vi er i forhold til både kompetanse og kapasitet. Dette er en funksjon som det ikke er lett å erstatte med vikarer, fordi det er behov for mye kompetanse i funksjonen, særlig knyttet til barnehagemyndigheten. Det ble foretatt «brannslukking» ved at kommunalsjefen gjennomførte enkeltoppgaver og at administrativ medarbeider i den kommunale barnehagen kunne overta oppgaver knyttet til digitale systemer.

Konsekvensene av dette blir som ved tap av skogbrukssjefen og kan deles i to. På den ene siden har kommunen spart lønnsutgifter tilsvarende 50 %, som igjen har bidratt til å holde økonomisk ramme. Ved kjøp av ca. 20 % tjeneste fra Vegårshei barnehager, har de på sin side spart lønnsutgifter. På den annen side har dette blitt en stor merbelastning på særlig kommunalsjefen, siden de aller fleste oppgavene likevel har blitt utført. Det har også blitt en belastning i Vegårshei barnehager som har avgitt 20 % til andre oppgaver. Tjenestene til våre interessenter, som er de private barnehagene og barn med særskilte behov, har blitt levert på en tilfredsstillende måte. Kommunen har imidlertid informert om situasjonen og blitt møtt med velvilje i en overgangsperiode, i påvente av en mer stabil ordning.

Denne funksjonen vil fra 2021 overføres til ny enhet Oppvekst.

Miljø- og næringsrådgiver 100 %

Innehaver av denne funksjonen har fått innvilget permisjon fra 2021. Selve stillingen er ikke tenkt å bli erstattet, men enkelte oppgaver og noen av lønnsmidlene skal overføres til andre medarbeidere, særlig med tanke på overtallighet i den nye organisasjonsstrukturen.

Konsekvenser av dette blir mange. Siden tjenester som til nå er levert fra denne funksjonen ikke er direkte lovpålagt, har kommunedirektøren foreslått å avvikle de fleste. Særlig er dette knyttet til næringsutvikling. Dette vil kunne negativt påvirke både lokalt næringsliv gjennom mindre rådgivning og veiledning, men også direkte for aktører som vil få svært reduserte muligheter til å få økonomisk støtte ved etableringer o.l. Stillingen har i meget stor grad også bidratt med plan- og samfunnsutvikling, slik at denne tjenesten vil bli betydelig svekket.

Nåværende eier av funksjonen bør imidlertid plasseres inn i organisasjonen, for både å skape forutsigbarhet for berørte medarbeidere, men også rent økonomisk.

De oppgaver som fortsatt skal betjenes fra denne funksjonen vil fra 2021 overføres til ny enhet Samfunn og infrastruktur. Utfordringen blir som beskrevet under skogbrukssjefsfunksjonen at personer og årsverk som faktisk skal jobbe med denne type oppdrag og samfunnsutvikling stadig blir færre.

Kommunalsjef 100 %

I den nye organisasjonsstrukturen skal denne funksjonen opphøre. Oppgaver som i dag løses av kommunalsjefen skal fordels på fem ulike områder i den nye strukturen, samt at enkelte oppgaver forsvinner som et resultat av stabens opphør. Noen funksjoner må

imidlertid kommunedirektøren selv utføre, ellers vil de fleste oppgaver overføres til HR- og organisasjonsutvikling, til økonomi, til oppvekst og til samfunn og infrastruktur..

Konsekvensene av å spre oppgavene kan være både positive og negative. Det positive er at det blir mindre sårbarhet knyttet til person og funksjon. Den negative siden er at helhetsperspektivet kan forsvinne ved spredning av oppgavene. Nåværende kommunalsjef har fått innvilget permisjon fra 2021. Det kan skape et mulighetsrom for å teste ut og evaluere, samt kunne gi et økonomisk handlingsrom.

Nåværende eier av funksjonen bør imidlertid plasseres inn i organisasjonen, for både å skape forutsigbarhet for berørte medarbeidere, men også rent økonomisk.

Konsulent økonomikontor 60 %

Kommunen inngikk avtale med AKST (Agder kommunale støtte tjenester) fra 01.09.20. Det innebærer at kommunen skal kjøpe regnskapstjenester og noen faktureringstjenester. Dette skal blant annet finansieres med å redusere tilsvarende 60 % stilling på økonomikontoret.

Konsekvenser av dette er at sårbarhet knyttet til kompetanse og kapasitet blir betydelig redusert ved å benytte AKST. Økonomisjefen blir frigjort fra alt av oppgaver innen regnskap, inklusive årsoppgjør, og får frigjort mye kapasitet. Denne frigjorte kapasiteten skal benyttes til mer overordnet strategisk planlegging og støtte til kommunedirektøren og enhetslederne. En svært negativ konsekvens er at en medarbeider på økonomikontoret blir 60 % overtallig. Denne medarbeideren blir da sammen øvrige overtallige i den nye organisasjonsstrukturen vurdert opp mot andre ledige oppgaver. Vedkommende kan i visse sammenhenger påberope seg et rettskrav ved ny ledighet av stillinger.

Funksjonen 40 % konsulent økonomi vil fra 2021 sortere under boksen økonomi.

Konsulent lønn 40 %

Under arbeidet med utarbeiding av ny organisasjonsstruktur, ble det nedsatt en arbeidsgruppe som vurderte av at lønnsfunksjonen kunne reduseres med 40 %. Denne reduksjonen ble begrunnet med innføring av nytt HR system og bedre integrasjoner og flyt.

Konsekvenser av dette må også forstås todelt. På den ene siden har overgang til nytt system fått ønsket gevinst og derved kunne medføre en økonomisk besparelse. På den annen side har enda en medarbeider blitt overtallig. Her i 40 %. Denne medarbeideren blir da sammen øvrige overtallige i den nye organisasjonsstrukturen vurdert opp mot andre ledige oppgaver. Vedkommende kan i visse sammenhenger påberope seg et rettskrav ved ny ledighet av stillinger.

Det som blir igjen av lønnsfunksjonen vil fra 2021 sortere under HR- og organisasjonsutvikling.

Bibliotek tjenesten 20 %

Kommunedirektørens forslag vil inneholde en reduksjon av bibliotek tjenesten med 20 %. Stillingen har tidligere blitt redusert fra 100 % til 70 %. Nå foreslås altså en ytterligere reduksjon til 50 %. **Konsekvenser** av dette vil blant annet være et redusert tilbud knyttet til meråpnet (selvbetjent) bibliotek. Dette kan synes motstridene, men for at et meråpent bibliotek skal fungere, kreves det både for- og etterarbeid og oppfølging. Det samme vil gjelde dagens skolebibliotekordning, som enten må reduseres, eller at oppgavene, inklusive for- og etterarbeid og oppfølging, overtas av enhet oppvekst. Det vil i realiteten ikke medføre innsparing, men kun en sideforskyvning av tjenesten. En moderne bibliotek tjeneste handler om mer enn bøker, og skal være en formidlingsarena og møteplass for alle. Dette drives allerede på et minimum. Ved ytterligere reduksjon av tilbudet vil denne muligheten i realiteten bortfalle helt. Biblioteksjefen har skrevet et notat, som ligger under kapittel 8 under. Denne

medarbeideren blir da sammen øvrige overtallige i den nye organisasjonsstrukturen vurdert opp mot andre ledige oppgaver. Vedkommende kan i visse sammenhenger påberope seg et rettskrav ved ny ledighet av stillinger.

Bibliotek vil fra 2021 overføres til ny enhet Samfunn og infrastruktur. Utfordringen her blir at personer og årsverk som faktisk skal jobbe med denne type oppdrag og samfunnsutvikling stadig blir færre.

Kommunalsjefens oppsummering av disse utfordringen beskrives kort i punkt 5 under.

4. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettframlegget

Målet for 2020 var å være en produktiv og effektiv stab, som kunne levere forventende tjenester og samtidig opptre fleksibelt i forhold til stadig endrede forutsetninger og å yte kvalitetsmessig og god bistand både internt i organisasjonen, til politisk ledelse og ikke minst til våre innbyggere. Rådmannen stab har evnet dette til tross for de store utfordringene disse medarbeiderne har stått overfor. Dette kan være et eksempel på hvor viktig trivsel, eierforhold til funksjonene og opplevelse medbestemmelse i egen arbeidshverdag er, og hvordan dette påvirker resultatene.

I 2021 vil tjenestene bli fordelt ut på tre tjenesteytende enheter samt direkte under kommunedirektøren på stab- og støttetjenester. Hovedfokuset må være, uavhengig av hvor tjenestene blir plassert, å levere oppgavene innenfor den tildelte økonomiske ramme. Men for å lykkes med dette må de medarbeiderne som er igjen, og som erfarer at de blir stadig færre til å gjøre de samme oppgavene, faktisk oppleve å bli sett, hørt og å oppleve medvirkning og i mange tilfeller medbestemmelse.

5. Avsluttende kommentar til budsjett for staben

Den økonomiske rammen for 2021, blir altså fordelt på flere nye områder. Den nye organisasjonsstrukturen vil forhåpentligvis medføre at de aller fleste i hele organisasjonen må endre måten de jobber på, altså selve atferden. Den økonomiske situasjonen oppleves som ekstremt krevende, og ansatte i nåværende rådmannens stab uttrykker stor bekymring og usikkerhet knyttet til hvordan oppgavefordelingen skal bli fremover. Likeledes til hvilke tjenester som får redusert kvalitet eller bortfaller.

De ansatte i rådmannen stab har gjennom flere år blitt tildelt flere oppgaver uten at det har fulgt ressurser med. Nå oppleves dette særlig truende siden flere medarbeidere forsvinner ut og flere blir overtallige, samtidig med at de fleste oppgavene fortsatt skal bestå.

Overtallighet kan i verste fall medføre oppsigelser av hele eller deler av stillingene. Det siste medfører motsatt effekt for en organisasjon som har fokus på heltidskultur.

Dagens medarbeidere i rådmannen stab er dedikerte og ansvarlige medarbeidere. De representerer et svært høyt nærvær, er lojale og har stort fokus på økonomistyring på egne ansvarsområder. Medarbeidere i rådmannens stab har vært involverte i budsjettprosessen.

*Anne-Grete Glemming, kommunalsjef
Rådmannsteam og leder av rådmannens stab*

2.5.2.TEKNISK DRIFT OG FORVALTNING

Investeringsdelen

Det vises til hoveddelen i kommunedirektørens forslag kapittel 8 – Investeringer.

Drift

1. Kort om rammeområdets aktiviteter og tjenester ut 2020

Enhet for teknisk drift og forvaltning har ansvaret for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av:

- kommunens bygningsmasse, herunder bo- og omsorgssenteret, skolen, barnehagene, kommunehuset, idrettshallen, helsehuset, Klokkartunet, trygde- og omsorgsboliger, utleieboliger, brannstasjonen / lokaler for teknisk drift mv.
- renhold av kommunale bygg
- vaskeriet på VBO
- kommunale veier, grøntanlegg, enkelte friluftsområder og enkelte idrettsanlegg
- vann- og avløpsanlegg
- brann- og feiervesen (interkommunalt samarbeid i regi av Østre Agder brannvesen)
- Vegårshei kommune har det økonomiske ansvaret for å ha én utrykningsleder på vakt til enhver tid som i tillegg fyller rollen som kommunens tekniske vakt.
- renovasjon (interkommunalt samarbeid i regi av RTA AS)
- investeringsprosjekter

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Kommunestyrets vedtak

	60 Teknisk drift				
Inntekt		-12 450 199	-12 297 866	-12 303 866	-12 309 866
Utgift		20 368 403	19 174 859	18 641 851	18 733 159
Netto		7 918 204	6 876 993	6 337 985	6 423 293

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2020 og planperioden

Som for 2020 må det presiseres at det kommer til å bli svært utfordrende å løse oppgavene tilfredsstillende med mindre bemanning etter at vaktmesterkorpset ble redusert med 1 årsverk fra 01.12.2019 og at renholdstjenesten fra 01.09.2020 er redusert med ½ årsverk. Det er heller ikke budsjettet med å kunne håndtere situasjoner knyttet til snøforhold utover en «normal» eller «moderat» vinter.

Det som er forslått som driftstiltak på teknisk drift og forvaltning er

- Vurdere ytterligere reduksjon av renholdstjenesten fra 2022, en tjeneste som allerede er redusert med ½ årsverk fra 01.09.2020 i hht prosjekt bærekraft
- Nedklassifisere ca. 30-35 km kommunale veier til private veier fra høsten 2021 og samtidig redusere stillingen som fagarbeider vei, dette i hht prosjekt bærekraft. Dette antas å gir 1/3 virkning i 2021 og full virkning fra og med 2022
- Flytte en 40 % stillingsressurs som vaktmester fra skole til teknisk, dette gir ingen konsekvens hverken bemanningsmessig, oppgavemessig eller økonomisk, er kun et administrativt og praktisk grep
- Ordinær prisstigning på husleie i kommunehuset (IKT Agder og NAV) og helsehuset (tannlegen).

- Øke husleien (i tillegg til ordinær prisstigning) på omsorgs-/trygdeboliger med kr 1000,- per mnd. for de 16 gule omsorgsboligene og kr 500,- per mnd. for de 8 røde trygdeboligene. I tillegg til dette øke husleien til jengs leie for noen få av disse med eldre husleieavtaler (der er noen som betaler mindre enn alle andre).

Ellers kan følgende kommenteres til budsjettet

- Strøm Strømprisene er justert etter feilbudsjettering i 2020
- Klokkartunet Budsjettet optimistisk med utleie av 3 (av 4) leiligh. hele året
- Omsorgs-/trygdeboliger Budsjettet optimistisk med utleie av alle 24 leilighetene hele året
- Kommunale utleieboliger Budsjettet optimistisk med utleie av 23 (av 24) leiligheter hele året
- Brøytekontrakter Nye brøytekontrakter gir økt beredskap kr 320.000,- per år.
- Vann og avløp Beholde kommunale avgifter på vann og avløp som i dag
Ingen økning pga. lav rente på gjeld, dette dekker økte kalkulatoriske avskrivninger.
Bruker kr 125.000,- av bundne driftsfond vann (fondet er i dag på ca. kr 252.000,-)
Bruker kr 800.000,- av bundne driftsfond avløp (fondet er i dag på ca. kr 3.831.000,-)
Øke tilkoblingsavgifter vann og avløp med 10 %

4. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettframlegget

Av overordnet styringskort fremgår at en skal **ha en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser og at en skal forvalte kommunal eiendom og eiendeler i et langsiktig perspektiv.** Med de rammer som tildeles sliter en med å nå disse målsettingene, spesielt dersom uforutsette hendelser inntreffer.

5. Avsluttende kommentar til budsjett

Pga. stram økonomi er det et svært stramt budsjett på utgiftssiden i år (håp om lite snø og lite andre uforutsette hendelser), og et optimistisk budsjett på inntektssiden som forutsetter et høyt belegg på utleieboliger og omsorgs-/trygdeboliger.

Tore Smeland, Enhetsleder teknisk drift og forvaltning

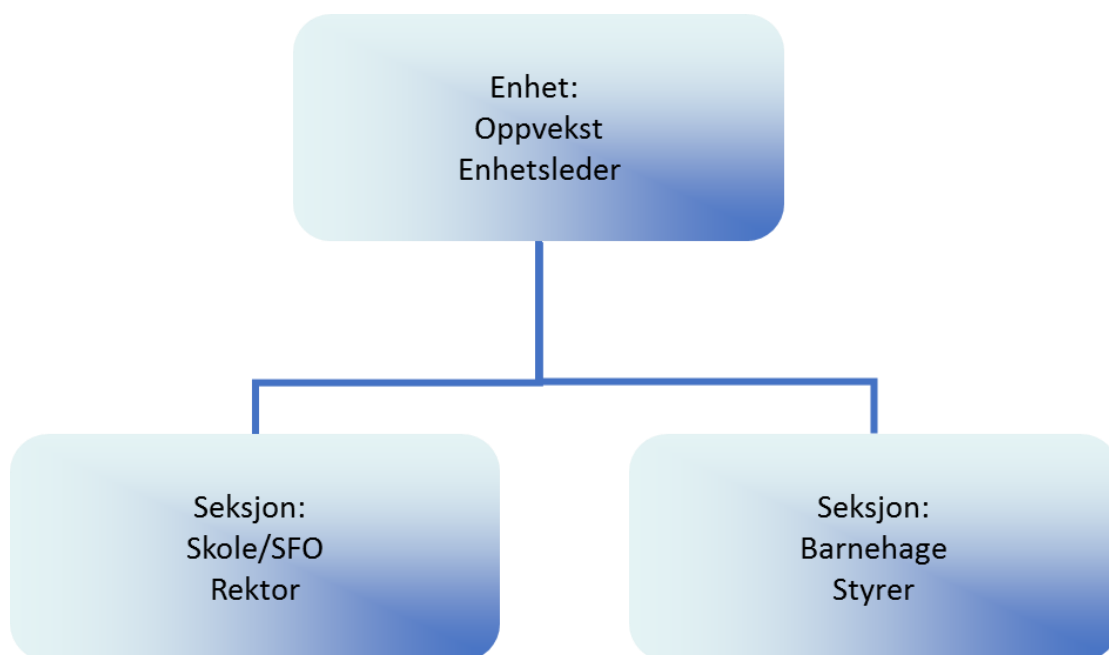

2.6. OPPVEKST

Enhetene Vegårshei barnehager og Vegårshei skule blir slått sammen til den nye enheten Oppvekst fra 2021. Figuren under viser ny organisasjonsstruktur for den nye enheten.

Funksjoner fra rådmannens stab som overføres til den nye enheten er blant annet:

- Skoleeierrollen
- Barnehageeierrollen
- Barnehagemyndighet funksjonen
- Tjenester knyttet til spesiell hjelp til barn med særskilte behov

Felles / total ramme for den nye enheten

Kommunestyrets vedtak

	20 Vegårshei skule, SFO og VO				
Inntekt		-5 649 968	-5 662 177	-5 662 177	-5 662 178
Utgift		35 715 987	34 863 480	34 122 809	34 260 040
Netto		30 066 019	29 201 303	28 460 632	28 597 862
	30 Kommunale barnehager				
Inntekt		-1 375 581	-1 375 581	-1 375 581	-1 375 581
Utgift		7 680 501	7 037 485	6 787 485	6 787 485
Netto		6 304 920	5 661 904	5 411 904	5 411 904

2.6.1. SKOLE, SFO OG VOKSENOPPLÆRING

Investeringer

Vi har laget en fireårsplan for investering som følger økonomiplanen. I denne planen vises sammenheng mellom prioriteringer innenfor inventar, utstyr og rehabilitering med tilhørende prisoverslag/tilbud fra tilbyder. Vegårshei skule har meldt inn 100.000,- til rehabilitering skolen.

Det er gitt signaler om at man må legge opp til minimalt på investering, dette gjør at vi ikke får gjennomført alt som vi ønsker på uteområdet.

Drift

1. Kort om rammeområdets aktiviteter og tjenester

Vegårshei skule og SFO er en levende og inkluderende skole som er preget av et godt læringsmiljø og kvalitet i opplæringen. Dette er et arbeid som krever at vi tenker helhetlig om hvordan vi hjelper og tilrettelegger for elevene i og utenfor klasserommet, og hvordan vi bruker ressursene skolen har tilgjengelig. Derfor har skolen de siste årene gjennomført flere tiltak og omorganiseringer som har økt kvaliteten, og vi ser resultater av dette både gjennom brukerundersøkelser, kartlegging og oppnådde målsettinger.

SFO – tilbudet vårt bærer preg av god aktivitet, høy trivsel og kvalitet i alle ledd. Daglig drift før og etter skoletid, samt hel dag på onsdager gir barna et godt tilbud. Åpningstid er tilpasset innmeldt behov fra foresatte, og gir mulighet for arbeid utenfor kommunegrensene.

1 – 4. trinn har skolefri hver onsdag. Denne dagen gis det tilbud om leksehjelp 2 timer. Leksehjelpen drives av pedagogisk personale og fagarbeidere. Dette skjer gjennom et samarbeid mellom skole og SFO, og er et tilbud som er gratis for alle elever på 1 – 4. årstrinn.

Denne høsten jobber vi også med å se om vi kan få laget et tilbud for ungdomsskole elever, slik at de kan få et tilbud om å jobbe med lekser 1 time i uken med pedagog tilstede. Så får vi se om dette fungerer og om det kan også føres inn for elever på mellomtrinnet.

Nye vedtekter for SFO ordningen behandles i forbindelse med budsjett – og økonomiplan

Under følger forslag til nye SFO-priser fra 2021

- Full plass er 12 timer eller mer
- Halv plass er inntil 12 timer
- Det vil være anledning til å velge 10 eller 11 måneder i året

PLASS	PRIS	KOSTPENGER	SØSKEN MOD.	SØSKEN MOD.
		200 pr. mnd	barn nr. 2 = 20 %	barn nr. 3 = 40 %
Full plass	2400			
Halv plass	1400			
Enkelt dager	270			

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Kommunestyrets vedtak

	20 Vegårshei skule, SFO og VO				
Inntekt		-5 649 968	-5 662 177	-5 662 177	-5 662 178
Utgift		35 715 987	34 863 480	34 122 809	34 260 040
Netto		30 066 019	29 201 303	28 460 632	28 597 862

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2020 og planperioden

I teksten under vil jeg belyse de viktigste utfordringene med budsjettframlegget slik det foreligger etter rådmannens justeringer.

Tiltak 1 To – språklig fagassistent tas bort.

Vegårshei skule har frem til desember 2020 hatt to – språklig fagassistent 60%, som ikke er lagt med i budsjett for 2021. Dette har vært en viktig ressurs for våre fremmedspråklige elever ved skolen. Dette vil føre til at vi vil få elever som sitter mer i klasserommet, der de ikke skjønner mye av det som blir undervist. De vil oppleve en dårligere mestring i ulike fag, og læringsutbytte vil bli dårligere for disse elevene.

Ansatte ved skolen vil også miste en god støtte for å kunne tilrettelegge for denne gruppen av elever, og det vil være vanskelig å til rette legge for et tilfredsstillende opplegg for elevene. To – språklig fagassistent har vært med på å løfte det tilbudet som Vegårshei skule har kunne gi til fremmedspråklige elever, og har gjort at mange har opplevd en større og bedre mestringssopplevelse siden dette ble innført.

Når det gjelder skole – hjem samarbeidet har også denne ressursen vært med på å løfte samarbeidet. Det har vært med på at skolen og foresatte har fått en økt forståelse for de ulike utfordringer som man har møtt på.

Dette vil gjøre at Vegårshei skule vil rykke tilbake når det gjelder tjeneste og tilbud.

Kommunen vil spare kr 458.774 ved å ikke legge dette inn på budsjettet.

Kommunestyrets vedtak:

- **Ordningen med flerspråklig fagassistent tas inn igjen i budsjett for 2021 og første halvår 2022 med inndekning fra Disposisjonsfond Flyktninger. Stillingen vurderes på nytt i neste års budsjettprosess.**

Tiltak 2 Omorganisering av spesialundervisningen.

Vegårshei skule har sett seg nødt i å omorganisere spesialundervisningen der dette er mulig, i det som vi i dag kaller «Fokus». Årsaken til dette er at man i 2021 en mister 1 årsverk med pedagog. Dette betyr at 3 av våre spesialpedagoger pr nå server ca. 44 elever med IOP og TPO. Dette har vært brukt mye tid for å finne en god måte å organisere, og det var i høst at man startet med dette.

Brukerperspektiv: Barna som er en del av «Fokus» får ulike tilbud ut i fra det som er vedtatt, og det kan være korte og lengere økter for den enkelte elev. Dette kan ha gode muligheter for å være et godt tilbud for elevene, hvis ikke skolen opplever ytterligere kutt. Dette er en satsning som forutsetter at skolen har de nødvendige ressurser til dekke opp de IOP – elever som ikke faller under dette tilbudet. De elever som har vedtak på en til en undervisning er ikke med i «Fokus» satsningen, da man i «Fokus» har ute grupper av elever til enhver tid.

Ansattperspektiv: Det at vi har måtte omorganisere spesialundervisningen, vil føre til en større belastning på de ansatte fra 2021. Det vil være slik at når man kutter 1 årsverk med pedagog som ikke skal dekkes opp, så må man finne disse timene fra et sted. På skolen vil det være delingstimer som det må tas fra, og her ser man at det er ulike klasser med elever som har utfordringer at dette vil ramme. Og skulle skolen få flere vedtak om spesialundervisning, vil det være en fare for at man må bruke av de 3 ansatte som er i

«Fokus», og da balanserer jo hele satsningen på en «knivsegg». Og skulle gjennomføringen av «Fokus» falle sammen, vil man mest sannsynlig øke antall ansatte, da det er viktig å nevne at en av de som slutter også har spesialpedagogikk.

Samfunnsperspektiv: Det vil være en stor sjanse for at det som har vært en satsningsområde kalt Tidlig innsats, vil bli et område som man ikke klarer å ha en tilfredsstillende innsats på når man må ta av delingstimer. Dette vil kunne føre til at elever ikke får den tidlige innsatsen som de skulle trenge for at man skal unngå spesialundervisning, man ser at det vil få en spiraleffekt, der man kan oppleve at antall timer med spesialundervisning igjen vil øke.

Økonomisk perspektiv: Kommunen vil spare kr 742.790,- årlig dersom de vedtar dette tiltaket.

Tiltak 3 Ytterligere kutt med ca. 350. 000 innenfor støtte/merkantil.

Velger her å beskrive litt om de andre kutt som er foreslått i budsjettet, og som er spesifisert under ulike funksjoner:

Ikt – ansvarlig:

Ved Vegårshei skule ligger det til rette for mer digital satsning i skolen, men ser at dette vil være vanskelig å få gjennomført hvis skolen skal ha en IKT – ansvarlig på 15 %, fra dagens nivå på 35 %. Det som er viktig å huske er den daglige oppfølgingen som man opplever at IKT – ansvarlig har når man ved Vegårshei skule har ca. 200 datamaskiner. Det vil ikke være rom for å kunne drive med den gode satsningen som man har med digitale hjelpemidler og skolen har også et ønske om å satse på mer digitale læremidler. De ansatte vil oppleve en mindre der og da støtte, noe som vil kunne føre til at det går utover undervisningen, det samme vil elevene oppleve. Ikt – ansvarlig driver også i dag med ulik form for opplæring på både lærere og elever i bruk av digitale hjelpemidler. Så vil ansatte kunne miste støtte i opplæring opp mot skolens fagsystemer (public360, Conexus engage, Visma, HR – portalen...). Så når man ser på fagfornyelsen om mer digitalisering og mindre lærebøker vil dette være en feil retning å gå for skolen. Tjenestene og servicen blir dårligere for elever og ansatte.

Kommunestyrets vedtak:

- **Kommunedirektørens kutt i IKT-ressursen på Vegårshei Skule reverseres og legges inn for hele perioden.**

Kutt i konsulent stillingen med 43 %

Her vil man på Vegårshei skule oppleve at man mister tjenesten i første ledd av driften. Konsulenten ved skolen blir ansiktet som man først møter i administrasjonen, og som kan løse ulike typer oppgaver istedenfor at dette går til inspektør. Elever og ikke minst ansatte vil merke at det som var en god støtte for de enkle ting og mer utfordrende ting vil forsvinne, og det vil samtid føre til en at en del av konsulentens oppgaver må flyttes opp et ledd, inspektør som der også er kutt i stillingen.

Kutt i Inspektør med 20 % fra 80 % til 60 %, samt en inspektør

Her vil de ansatte oppleve at de får et redusert tilbud i forbindelse med akutte hendelser ved skolen som tidligere har vært løst raskt av inspektørene. Det vil være mindre støtte for de ansatte når de opplever situasjoner der man ønsker en rask handling. Det vil være mindre støtte til rektor når det gjelder å drive utvikling av skolen, og man kan fort oppleve dette som en sårbar situasjon når man kun har en inspektør ved skolen.

Det vil være slik at inspektøren vil måtte få noen av oppgavene til konsulenten, og dermed vil andre oppgaver måtte flyttes opp til rektor. Inspektørene i dag har flere ulike oppgaver som har blitt ivarettatt på en god måte, her kan nevnes personalansvar, timeplanlegging for skoleåret, samt endringer underveis, rapportering (GSI), vikarhåndtering ved sykdom og oppfølging av sykemeldte, akutte hendelser i form av elevsaker, oppfølging av eksamen, Nasjonale prøver, tentamen.....

Og når man ser at det kuttes på konsulent, og oppgaver flyttes til inspektør der man også kutter, så må en del av disse oppgavene flyttes til rektor.

4. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettframlegget

Jeg vil ta for meg en av målsettingene våre i teksten som følger: *Kvalitet i opplæringen.*

Bruker/tjeneste mål:

Sikre barn og ungdom trygghet i skolehverdagen og god kvalitet i opplæringen.

Vegårshei skule har en personalgruppe med høy grad av kompetanse. Alle ansatte ved skolen holder seg oppdatert og deler kunnskap internt. Dette er en forutsetning for at skolen skal være en god opplæringsinstitusjon. Det har i den siste tiden vært en stor del av ansatte som har tatt videreutdanning i de fag som Vegårshei har ment at man trenger. Det har vært jobbet godt med å fremskaffe tilskuddsmidler for kompetanseheving for hele personalgruppen. Men samtidig er det et behov for mer spesifikke kurs, som kan omhandle blant annet diagnoser, digitale – hjelpemidler og læremidler.

For at Vegårshei skule skal kunne opprettholde kvaliteten er det viktig at man har en generell grunnbemanning med godkjent kompetanse, dette er viktig at man sikrer dette i henhold til skolenormen. Dersom vi skal innfri våre mål knyttet til kvalitet, må grunnbemanningen sikres i henhold til norm gjennom hele økonomiplanperioden.

5. Avsluttende kommentar til budsjett

I forhold til skoler og kommuner det er naturlig å sammenlikne seg med, ligger skolen fortsatt høyt på antall timer som er knyttet til spesialpedagogiske tiltak for våre elever. Tallet er synkende, og reduksjonen er et resultat av skolens satsing. For ungdomstrinnet er tallet nå på linje med våre nabokommuner, og totalt for skolen nærmer vi oss de andre kommunene. Målet er en fortsatt nedgang gjennom 2020.

Vi ønsker en levende og inkluderende skole som er preget av et godt læringsmiljø og kvalitet i opplæringen. Dette arbeidet krever at vi tenker helhetlig om hvordan vi hjelper og tilrettelegger for elevene i og utenfor klasserommet, og hvordan vi bruker ressursene skolen har tilgjengelig. Her er vi på god vei, og resultatene begynner å tale for at skolens satsinger gir økt kvalitet i tjenesten. Økonomiske rammer som ivaretar videreføring av skolens satsinger er en forutsetning for å nå våre målsetninger

*Raine Alvestad
Konstituert enhetsleder/rektor*

2.6.2. BARNEHAGER

Investeringsdelen - på kort og lang sikt

Vi har laget en fireårsplan for investering som følger økonomiplanen. I denne planen vises sammenheng mellom prioriteringer innenfor inventar, utstyr og rehabilitering med tilhørende prisoverslag/tilbud fra tilbydere. Barn skal oppleve en trygg hverdag i barnehagen. Det krever at vi har tilstrekkelig og forsvarlig utstyr, på våre lekeområder inne og ute. Enheten har derfor meldt inn et investeringsbehov for 2021 til inventar og utstyr pålydende kr. 350.000,-. Beløpet er basert på behov for å ferdigstille og oppgradere uteområdene våre.

I investeringsbudsjettet er det meldt inn behov fra teknisk drift og forvaltning for rehabilitering i barnehage, kr. 300.000,- for 2021. Selv om dette ligger utenfor egen enhet, vil jeg si noe om dette behovet. I 2021 er følgende prioritert: ferdigstillelse av overbygg mellom nytt og gammelt bygg (Myra), sikring av gamle gjerder, støping av kant på uteområdet (Ubm) og bod til oppbevaring av utstyr (begge hus).

Drift

1. Kort om rammeområdets aktiviteter og tjenester

Barnehagens samfunnsmandat er å gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Vegårshei barnehage har pr. rapporteringsdato 15.12.20 (Basil) følgende antall brukere: avdeling Myra: 36 plasser (14 store og 11 små barn) og avdeling Ubergsmoen: 22 plasser (12 store og 5 små). Vi har 8 minoritetsspråklige barn med 5 ulike nasjonaliteter og barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp. Barnehagen har 14 fast ansatte (11,8 årsverk, inkludert enhetsleder/styrer), 2 læringer og 0,4 årsverk støtte fremmedspråklige barn.

Vegårshei barnehage er preget av et godt læringsmiljø og kvalitet i tjenesten. Dette arbeidet krever at vi tenker helhetlig om hvordan vi møter våre brukere og tilrettelegger for barna og deres familier, og hvordan vi bruker ressursene barnehagen har tilgjengelig. Derfor har barnehagen de siste årene gjennomført flere tiltak og omorganiseringer som har økt kvaliteten, og vi ser resultater av dette både gjennom brukerundersøkelser, kartlegging og oppnådde målsettinger.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Kommunestyrets vedtak:

	30 Kommunale barnehager				
Inntekt		-1 375 581	-1 375 581	-1 375 581	-1 375 581
Utgift		7 680 501	7 037 485	6 787 485	6 787 485
Netto		6 304 920	5 661 904	5 411 904	5 411 904

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2019 og planperioden

I teksten under vil jeg belyse de viktigste utfordringene med budsjettframlegget slik det foreligger etter rådmannens justeringer.

Tiltak 1 reduksjon årsverk *pedagogisk leder*

I følge Telemarksforskning (rapport våren 2020) vil barnetallene i Vegårshei kommune gå ned fremover, men hvor raskt dette treffer oss er usikkert. Vi vet ikke hvor mange nye barn vi vil få i neste opptak. Ifølge vår langtidsplanlegging, med hensyn til personalkabal, har vi tenkt

å justere ned antall pedagogisk ledere fra fem til fire. Vi skal gjøre det vi kan for å få dette til fra 1.8.21, men det vil kanskje medføre at vi må si nei til noen søkere. Med tanke på utviklingen til Vegårshei barnehage og utgifter til de private barnehagene er dette en negativ utvikling. En annen side av saken er den at barnehagen har en klar begrensning på hvor få ansatte vi kan ha på hvert hus, det hindrer oss i å ta ned driften ytterligere. Dette handler om åpningstid og turnus.

Brukerperspektiv: Foreldrene gir tilbakemeldinger om at de opplever det som utrygt å gi fra seg barnet, dersom de ser at vi er for få voksne. Dette har skjedd i økende grad de siste årene.

Ansattperspektiv: De ansatte strekker seg langt for å få dagene til å gå opp med dagens bemanning og dette blir en belastning over tid.

Samfunnsperspektiv: Dette tiltaket er et kutt i tjenestekvalitet og sørger for at vi ikke prioriterer tidlig innsats i barnehagen. Vi må sørge for at vi ivaretar lovens krav om å drifte pedagogisk forsvarlig. Vi må også se lovens krav knyttet til pedagognorm og bemanningsnorm og være klar over at vi står vi i fare for å bryte pedagognorm med et slikt vedtak, da vi ikke vet noe om antall barn fra august 2021.

Økonomisk perspektiv: Besparelsen er pålydende kr. 267.100,- ettersom vi trenger å sette inn en fagarbeider for å få turnusen til å gå opp. Det vil si at vi sparer differansen på lønnen, men mulig vi i fireårsperioden vil se at dette tiltaket er mulig å gjennomføre uten å erstatte pedagogisk leder med en fagarbeider, da vil besparelsen bli ca. kr. 650.000,- pr. år.

Tiltak 2 reduksjon årsverk støtte fremmedspråklige

Vegårshei barnehage har hatt en liten styrking på 0,4 årsverk, i arbeidet med fremmedspråklige barn, i en årrekke. Dette har gjort det mulig å følge opp barn som trenger ekstra støtte i sin språkutvikling og hjelpe familier som trenger oppfølging i form av veiledning/annen hjelp.

Brukerperspektiv: Disse barna er sårbare med hensyn til å bli inkludert i barnegruppa. De møter på språklige og kulturelle hinder hele tiden og trenger støtte i lek og samhandling med andre barn. De årene barna går i barnehagen er avgjørende for læringen som skjer her-og-nå, men også for resten av utdanningsløpet. Vi har erfart at det grunnlaget vi legger med hensyn til språket er avgjørende for disse barna tenger støtte for å utvikle et godt opplæringsspråk. Arne Lervåg (Institutt for pedagogikk UiO) har konkludert med følgende: systematisk språkstimulering i barnehagen ser ut til å effektivt kunne bedre språkforståelsen hos barn med relativt svake språkferdigheter før de begynner på skolen. Effekten av språktreningen varer inn i skolealder, noe som kan være en økende besparelse videre i utdanningsløpet.

Ansattperspektiv: Større belastning på alle de ansatte, de må gjøre dette arbeidet «på toppen» av alt annet. Det er ikke mulig å få gjennomført, da arbeidsmengden allerede er stor. Vi har de siste årene etablert et godt tverrsektorielt samarbeid, dette vil smuldre helt bort da tre nøkkelroller i dette arbeidet er planlagt tatt bort samtidig. De tre rollene er: støtte fremmedspråklige/minoritetsspråklige i barnehagen, to språklig assistent i skolen og flyktningkonsulent NAV.

Samfunnsperspektiv: Det er stor fare for at vi får dårlig integrerte fremmedspråklige barn i årene som kommer. Arne Holte (professor Institutt for psykologi, UiO) mener at forskningen entydig slår fast at kvalitet i barnehagen har sterkest effekt på de sårbare. At vi ikke

prioriterer tidlig innsats i barnehagen kan føre med seg store konsekvenser for enkeltindividet, det kan eksempelvis føre til dårligere skoleprestasjoner, som på lang sikt kan føre til et dårligere liv.

Økonomisk perspektiv: Kommunen vil spare kr. 230.900,- årlig dersom de vedtar dette tiltaket.

4. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettframlegget

Jeg vil ta for meg en av målsettingene våre i teksten som følger: *Kvalitet i barnehagen.*

Bruker/tjeneste mål:

Sikre barn trygghet i barnehagehverdagen og god kvalitet i opplæringen.

I det faglige arbeidet følger vi vedtatt femårsplan og jobber målrettet med å få planene våre ut i praksis. Språk og relasjon er våre satsingsområder og vil være det i tiden fremover. Vi har en personalgruppe med høy grad av kompetanse. Vi holder oss oppdatert og deler kunnskap internt, samtidig som vi av og til får inn forelesere utenfra. Å holde seg faglig oppdatert er en forutsetning for en lærende organisasjon, som Vegårshei barnehage er. Vi har over flere år klart å fremskaffe tilskuddsmidler for kompetanseheving for hele personalgruppen, men vi ser likevel behovet for mer spesifikke kurs. Dette kan handle om nye fagområder, diagnoser, digitale hjelpemidler o.l.

Når det gjelder kvalitet i barnehagen er det spesielt to forhold som er sentrale. Den generelle grunnbemanningen og prosentandel av bemanning som er barnehagelærere. De siste årene har vi vært innenfor norm, på rapporteringstidspunkt (desember hvert år), både når det gjelder pedagognorm og grunnbemanning. Dersom vi skal innfri våre mål knyttet til kvalitet, må grunnbemanningen sikres i henhold til norm gjennom hele økonomiplanperioden

5. Avsluttende kommentar til budsjett

Vegårshei barnehage har i flere år kunnet vise til utvikling og gjennomgående økende kvalitet i tjenesten. Vi er likevel ikke i mål, da normkravene blir fulgt ut i fra et minimum antall voksne. I et overordnet perspektiv vil det å foreta prioriteringer som å legge til rette for tidlig innsats, være samfunnsøkonomisk lønnsomt. Vi kan regne med at det sparer samfunnet for utgifter på størrelsesorden +1,8 mill NOK pr. barn, dersom vi prioriterer tidlig innsats (Holte, FHI-rapport *Sårbare barn i barnehagen*). Begge tiltakene som er planlagt gjennomført i barnehagen, går ut over tjenestekvaliteten og kan føre med seg store konsekvenser for de sårbare barna.

Vi håper at Vegårshei barnehage fortsatt kan ha som mål å sette spor etter oss, gjennom viktige år av barnas liv. Vårt overordnede mål er å gi barna mestring, anerkjennelse, trygghet og en opplevelse av å høre til.

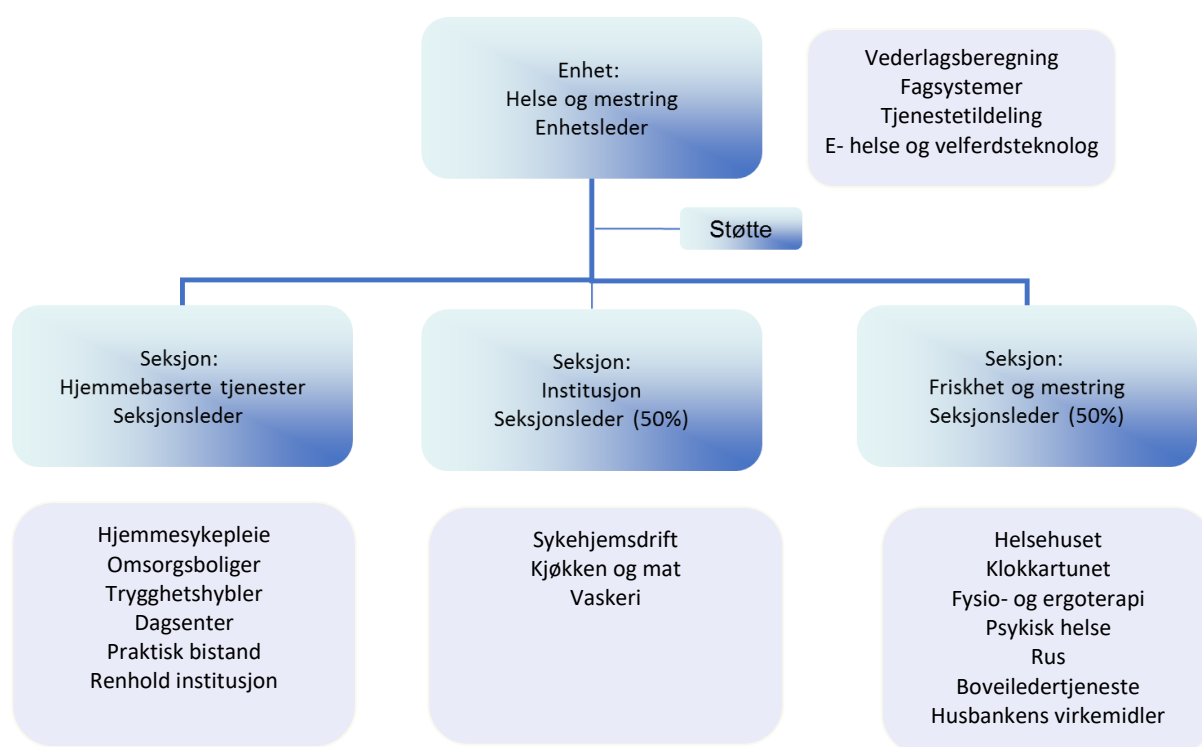
Barnehagesekken – en god start på livet

Hildegunn Myre Dale
Enhetsleder/styrer

2.7. HELSE OG MESTRING

Enhetene Nav og Oppfølging og Helse og Omsorg blir fra 2021 til enheten Helse og Mestring. Figuren under viser ny organisasjonsstruktur for den nye enheten.

Tjenestene som er beskrevet i de lyseblå rammene er foreløpig ikke uttømmende og det kan forekomme justeringer.

Felles / total ramme for den nye enheten

Kommunestyrets vedtak:

40 Nav og oppfølgingstjenester					
Inntekt		-1 652 236	-1 652 236	-1 652 236	-1 652 236
Utgift		13 561 076	13 309 071	12 991 096	12 791 096
Netto		11 908 840	11 656 835	11 338 860	11 138 860

50 Helse og Omsorg					
Inntekt		-8 737 845	-8 767 845	-8 767 845	-8 767 845
Utgift		65 829 866	64 406 951	63 501 865	63 849 085
Netto		57 092 021	55 639 106	54 734 020	55 081 240

2.7.1 NAV OG OPPFØLGINGSTJENESTER

Enheten har ikke punkter på investering

Drift

1. Kort om rammeområdets aktiviteter og tjenester ut 2020

NAV og oppfølging består av NAV, flyktningetjenesten, psykisk helse og rus. I tillegg har enheten ansvaret for Husbankens virkemidler (startlån, tilskudd etc.) og prosjektet BTI (bedre tverrfaglig innsats) som avsluttes per 31.12.20.

Enheten har de siste 2 årene utredet muligheten for et vertskommunesamarbeid med omkringliggende kommuner vedrørende NAV og flyktningetjenesten. Ansatte har vært tydelig på at andel oppgaver og roller er svært omfattende og har økt de siste årene. Det er også merkbar økning i krav fra innbyggere. De enkle forespørslene ordner brukerne via digitale løsninger og digitale løsning har bidratt stort til at brukere er langt mer selvhjulpne enn tidligere. Forespørslene til NAV-kontoret er derfor langt mer spesialiserte enn før. Det er krav både til stat og kommune om ressursoptimering og – effektivisering. En sammenslåing av kontorer vil føre til at man kan samle ressursene og fordele disse på nytt. Noen kaller dette «stordriftsfordeler». En saksbehandler kan ha ca. 100 brukere i porteføljen sin dersom disse brukerne har tilnærmet samme behov for oppfølging. Dagens løsning gjør til at saksbehandler har kapasitet til ca. 50 brukere.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Kommunestyrets vedtak:

	40 Nav og oppfølgingstjenester				
Inntekt		-1 652 236	-1 652 236	-1 652 236	-1 652 236
Utgift		13 561 076	13 309 071	12 991 096	12 791 096
Netto		11 908 840	11 656 835	11 338 860	11 138 860

- Inntekter og utgifter i tråd med administrasjonens anslag knyttet til ventet familiegjenforening 2021 innarbeides i budsjettet.

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2019 og planperioden

I teksten under vil jeg belyse de viktigste utfordringene med budsjettframlegget slik det foreligger etter rådmannens justeringer.

Tiltak: *endring i organisering*

Enhetens budsjetttramme reduseres med 2,6 millioner i planperioden. Det skyldes i all hovedsak endringer i flyktningetjenesten. Enheten har allerede redusert tjenestenivå til kun lovpålagte tjenester og bemannet ned basert på dette. Eventuell sammenslåing med enhet helse og omsorg internt i kommunen og sammenslåing med andre NAV-kontorer kan føre med seg uforutsette endringer som økonomisk er vanskelig å ta høyde for på nåværende tidspunkt.

Brukerperspektiv: Enheten har en rekke uforutsette hendelser ila et år som budsjettet ikke er tilstrekkelig robust til å håndtere. Dette kan føre til at brukere ikke får de tjenestene de har krav på eller at situasjonen for bruker eskalerer som en følge av at enheten har ventetid på leveranse av tjenester.

Ansattperspektiv: Enheten har siden februar 2020 operert med enhetsleder i 70% stilling, hvorav 40% har vært rettet mot statlige oppgaver. Det har vært tydelig signalisert at dette er en mulighet i en periode, men ikke over tid. Enhetsleder har måtte flytte en del av egne arbeidsoppgaver videre i enheten. Dette er en ekstra belastning for ansatte som det ikke har vært lønnsmidler til å kompensere for og som dermed har kommet i tillegg til eksisterende arbeidsoppgaver. Nåværende forslag til endring i organisering tilsier at ressursen på leder minskes og at forflytningen av arbeidsoppgaver vil vedvare.

Samfunnsperspektiv: Enheten har ansvar for mange forebyggende oppgaver. Vi ser en blant annet en økning av psykiatri og rus i kommunen, spesielt blant unge. Kommunen mangler også den lovpålagte tjeneste «psykolog» og dermed er det flere oppgaver som faller på tjenesten psykisk helse og rus.

Økonomisk perspektiv: Kommunen vil spare en enhetslederstilling på sammenslåing av enhet NAV og oppfølging og enhet helse og omsorg dersom det vedtas at enhetene slås sammen. Enhetsleder vil ha et langt større ansvarsområde, og sett i sammenheng med at det reduseres betraktelig på støttefunksjoner i kommunen er det en risiko for at enhetsleder ikke har kapasitet til å følge opp like tett. Det er et apropos at det ikke er mange år siden det var 3 enhetsleder for samme ansvars- og oppgaveportefølje, og hvor man nå vurderer at den nye felles enhetslederen for tidligere helse og omsorgsenheten og NAV og oppfølgingsenheten, skal ha ansvaret for et like stort område, *uten* at det økes med leder- og støttefunksjoner under.

4. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettframlegget

Jeg vil ta for meg en av målsettingene våre i teksten som følger: *Brukeren i sentrum*

Bruker/tjeneste mål:

Levere gode og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne

Gjøre tjeneste mer tilgjengelige

Levere helhetlig brukeropplevelse

Vi er til for brukerne våre, og bygger tjenester med mål om å gi brukerne enklere og mer selvstendig hverdag. Vår oppfølging skal bidra til en god brukeropplevelse og et helhetlig tjenestetilbud. Vi jobber helhetlig og systematisk for å finne frem til områder som kalles løsninger til det bedre for våre brukere. Vi har et spesielt fokus på å redusere og unngå «stopp» i tjenesteleveranse. For å oppnå dette har enheten 4 hoveddeler vi vurderer ut fra. Dette er grunnpillarer som må være på plass for at brukerne våre kan bli selvhjulpne. 1) Arbeid 2) helse 3) bolig og 4) økonomi. I mange tilfeller er enheten et koordineringsledd inn mot flere andre tjenester, både internt i kommunen og til samarbeidspartnere utenfor kommunen. Vi må derfor evne og ha kompetanse til å gjøre gode vurderinger på mange forskjellige områder.

5. Avsluttende kommentar til budsjett

Enheten er spent på endringene som kommer vedrørende organisering og det er viktig for oss at det fortsatt legges til rette for forebyggende arbeid og tidlig innsats. Forebyggende arbeid er vanskelig å kronesette, samtidig så vet vi at hvis vi ikke jobber forebyggende, så vil det bli dyrere i «den andre enden». Kommunens samlede økonomiske situasjon påvirker tjenestene enheten skal levere, og vi ser at reduksjonen i budsjettet vil innebære at det blir mindre ressurser til forebyggende og tidlig innsats.

Maja Jørgensen

Enhetsleder NAV og oppfølging

2.7.2. HELSE OG OMSORG

Enheten har forpliktet seg til å satse på velferdsteknologi. På nasjonal basis er dette et stort satsningsområde og kommunen er med i et nasjonalt velferdsteknologi program. Det pågår et godt stykke arbeid rundt dette. Enheten har tatt i bruk gode løsninger som er med på å sikre gode tjenester til brukere og effektivisere driften. Det er viktig at vi satser på dette nå før eldrebølgen slår innover oss. Det er nødvendig at det skiftes ut sykehussenger og investeres i tekniske hjelpemidler. I tillegg er det rekke utstyr på avdelingene og kjøkken som må byttes ut. Enheten har derfor meldt inn et investeringsbehov for 2021 på dette området pålydende kr. 500.000,-.

1. Kort om rammeområdets aktiviteter og tjenester

Helse og omsorgsenheten vurderer, saksbehandler og utfører alle tjenester innenfor helse- og omsorgstjenesteloven. Vi har engasjerte medarbeidere med stort fokus på kontinuerlig forbedring og jobber systematisk med å opprettholde kvaliteten. Enheten får gode tilbakemeldinger fra sine brukere. Enheten har per 28.09.20. 122 brukere. Tjenestene enheten leverer strekkes seg fra «vugge til grav». Tjenestene vi leverer er bakgrunnen for hvordan vi velger å organisere oss. Enheten har de siste årene hatt mange omorganiseringer for å sikre utvikling og effektivisering på vegne brukerne av våre tjenester. Dette er et kontinuerlig arbeid ettersom behovet hos brukerne endrer seg. Spesielt vil jeg trekke frem at tjenestene innenfor habilitering og demens er økende. Siden samhandlingsreformens inntog i 2012 har kommunens oppgaver blitt mer spesialiserte. Flere tjenester leveres i hjemmet etter prinsippene i «omsorgstrappen» og brukerne i omsorgsbolig og på institusjon har multiple diagnoser og langt mer fremskreden demens. Utviklingen er merkbar fra år til år. Kompetansesammensetning og – mobilitet er en forutsetning for å løse fremtidens og allerede neste års tjenestebehov, effektivt.

2. Budsjettframlegg for rammeområdet i tabellarisk sammendrag

Kommunestyrets vedtak:

	50 Helse og Omsorg				
Inntekt		-8 737 845	-8 767 845	-8 767 845	-8 767 845
Utgift		65 829 866	64 406 951	63 501 865	63 849 085
Netto		57 092 021	55 639 106	54 734 020	55 081 240

- Ansettelse av kommunepsykolog utsettes til 2023.

3. Spesielle utfordringer ved budsjettframlegget - i 2019 og planperioden

I teksten under vil jeg belyse de viktigste utfordringene med budsjettframlegget slik det foreligger etter rådmannens justeringer.

Tiltak: *udefinerbare kutt*

For å nå den overordnede økonomiske rammen som kommunen har, vil enheten få udefinerbare kutt som må tas. Kartlegginger de siste årene viser at ca. 80% av utgiftene i enheten er lønn, resterende er avsatte midler til eksempelvis drift som ikke kan kuttes. Alle tjenester i enheten er vedtaksbestemt. Lovverket regulerer vedtakene og Vegårshei kommune har kuttet tjenestetildeling til kun å være lovpålagte tjenester. Vedtakene danner grunnlaget for bemanningsplaner. Etter at tjenestetildeling har blitt spesialisert ved opprettelse av tjenestekontor har tjenestetildeling gått ned, «Omsorgstrappen» praktiseres mer restriktivt og eksempelvis liggedøgn på institusjon er redusert.

Enheten har redusert ca. 20 årsverk i 2019 og 2020.

Brukerperspektiv: Pårørende ytrer sin bekymring til personale og sender inn klager til enhetsleder. Spesielt har det vært skriverier rundt nedbemanningen som har forekommet i 2020. Ytterligere nedbemanninger i 2021 vil trolig skape mye av den samme bekymringen hos pårørende.

Ansattperspektiv: De ansatte strekker seg langt for å få dagene til å gå opp med dagens bemanning og dette blir en belastning over tid. Avdelingsledere og tillitsvalgte ytrer bekymring for den økende arbeidsmengden som er blitt pålagt ansatte de siste 2 årene som en følge av nedbemanningen i enheten.

Samfunnsperspektiv: Dette tiltaket blir et kutt i tjenestekvalitet og sørger for at vi ikke får stå i fare for å ikke få levert lovpålagte tjenester til rett tid. Vi må sørge for at vi ivaretar lovens krav om å drifte faglig forsvarlig. Alle tjenester som leveres i dag er lovpålagte, resultatet av ytterligere kutt vil kunne føre til lovbrudd.

Økonomisk perspektiv: Sannsynligheten for dagbøter fra spesialisthelsetjenesten og Fylkesmannen vil være betraktelig økt. Dagbøter vil forekomme dersom vi ikke er økonomisk rustet til å kunne levere tjenestene i kommunen, eksempelvis ved å ikke kunne ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus.

4. Målsettinger og signaler fra overordnet styringskort som skal kunne realiseres med de rammeforutsetningene som ligger i budsjettframlegget

Jeg vil ta for meg en av målsettingene våre i teksten som følger: *Etablere en økonomisk situasjon som er tilstrekkelig robust til å takle uforutsette hendelser*

Veien til målet:

Tilpasse drift som gir faglig forsvarlig tjenester i forhold til den økonomiske realiteten

I 2018 og 2019 ble regnskapet for helse og omsorgsenheten ca. 60. millioner, selv om budsjettet var på ca. 52,5 millioner. Budsjettet for 2020 ble oppjustert pga. økende tjenesteleveranse til ca. 56 millioner. Budsjettet for 2021 er tilbake til neste tilsvarende 2019 budsjett, hvor enheten gikk på et kraftig merforbruk. Det er gjort store innsparingsgrep i enheten i 2019 og 2020 angående bemanning. Enheten balanserer nå på en grense på lovlighet og hvor behovet for helse- og omsorgstjenester er økende. Både nasjonal og lokal statistikk bekrefter dette. Vel og merke er Vegårshei inne i et lite dykk angående eldre, men som vil kraftig øke bare 5 år. Men på habiliteringsfeltet er behovet kraftig økende per dags dato. Dette er en innmeldt økning, men som kommunen ikke har rustet seg for. Nå står vi i starten, hvor det de neste årene vil øke ytterligere. Kons. enhetsleder ytrer bekymring for robustheten i enheten når behovene melder seg. Enkeltvedtak på en bruker koster mellom 3- og 3,5 millioner i året i utgifter til bemanning. Det er forventet at vi vil ha mellom 3-5 brukere som vil kreve dette innenfor de neste 5 årene. Økonomiplanen tar ikke høyde for det økende behovet på habiliteringsfeltet.

5. Avsluttende kommentar til budsjett

Helse- og omsorgstjenestene vil øke i fremtiden, både i omfang og antall brukere. Planstrategien for folkehelse er at vi skal være godt rustet for eldrebølgen. Vi må være kloke og evne å tenke strategisk for å kunne løse fremtidens oppgaver på en god måte. Denne jobben starter i dag. Det krever overskudd og evne til å tenke langsiktig. Det krever modige, kompetente og motiverte medarbeidere. Det krever sterk og tydelig ledelse med nok ressurser til å kunne sette retning og holde laget.

Vi håper at vi får lov til å fortsette å levere fremtidsrettede og forebyggende helse – og omsorgstjenester til kommunens innbyggere, om det så er til de alle nyeste verdens borgerne eller om det er å gi en verdig avslutning på det som har vært.

Maja Jørgensen

Kons. enhetsleder helse og omsorg

3. ULIKE KOSTNADSOVERSIKTER

3.1. OVERSIKT FOR BEREGNET KOSTNADSDEKNING I VA-SEKTOREN

Note Kostnadsdekning i vann, avløps og avfallsektoren.(i hele tusen kr.)								
Vannsektoren	R.2016	R.2017	R.2018	R.2019	B.2020	B.2021	B.2022	B.2023
Direkte driftsutgifter	1019	995	1165	1199	1107	1138	1099	1099
Kalk.rentekostnader	219	179	165	125	230	260	583	583
Kalk.avskrivinger	314	323	365	392	450	470	785	785
Andre inntekter	0	0	0	-79	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	1552	1497	1695	1637	1787	1867,8	2467	2467
Gebyrinntekter	1586	1732	1626	1689	1729	1742	1782	1782
Overskudd/underskudd	34	235	-69	52	-58	-125,4	-685	-685
Dekningsgrad i %	102,19	115,70	95,93	103,18	97	93,29	72,23	72,23
Avsetning b.dr.f.	34,00	235,00	-69	52	-58	-125	-685	-685
Saldo pr.31.12.	34,00	269,00	200	252	194	69	-616	-1335
Kan ikke øke avgiften i 2019-2020, må vurdere på nytt i 2022 budsjett ok								
Avløpsektoren	R.2016	R.2017	R.2018	R.2019	B.2020	B.2021	B.2022	B.2023
Direkte driftsutgifter	1781	1842	1890	1733	1769	1665	1773	1099
Kalk.rentekostnader	121	121	122	92	859	1019	1016	583
Kalk.avskrivinger	407	419	435	441	1177	1278	1279	785
Andre inntekter	0	-22	-2	-21	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	2309	2360	2445	2245	3805	3962	4068	2467
Gebyrinntekter	2893	2998	2965	3038	3122	3162	3202	1782
Overskudd/underskudd	584	638	520	793	-683	-800	-866	-685
Dekningsgrad i %	125,29	127,03	121,27	135,32	82	80	79	72
Avsetning b.dr.f.	584	638	520	793	-683	-800	-866	-685
Saldo pr.31.12.	1880	2518	3038	3831	3148	2348	1482	-1083
Kan ikke øke avgiften i 2019-2022, må vurdere på nytt i 2023 budsjettet.								

3.2. RENOVASJON– OG SLAMGEBYR 2021

RTA

Gebyrregulativ for renovasjon

Vegårshei kommune 2021

Renovasjon Helårs

Type abonnement	Antall ab.	volum dunk	Tømme frekvens	Fast del kr	Volum del kr	Sum årsgebyr	Sum årsgebyr inkl. mva
140 - normal	1	140	2. Uke	1 600	1 600	3 200	4 000
140 - lite	1	140	4. Uke	1 600	800	2 400	3 000
240 - stort	1	240	2. Uke	1 600	3 040	4 640	5 800
370 - x stort	1	370	2. Uke	1 600	4 560	6 160	7 700
660 - xx stort	1	660	2. Uke	1 600	9 120	10 720	13 400
Delt abonnement							
140	2	140	2. Uke	1 600	800	2 400	3 000
240	2	240	2. Uke	1 600	1 520	3 120	3 900
240	3	240	2. Uke	1 600	1 013	2 613	3 267
370	2	370	2. Uke	1 600	2 280	3 880	4 850
370	3	370	2. Uke	1 600	1 520	3 120	3 900
370	4	370	2. Uke	1 600	1 140	2 740	3 425
660	2	660	2. Uke	1 600	4 560	6 160	7 700
660	3	660	2. Uke	1 600	3 040	4 640	5 800
660	4	660	2. Uke	1 600	2 280	3 880	4 850
660	5	660	2. Uke	1 600	1 824	3 424	4 280
660	6	660	2. Uke	1 600	1 520	3 120	3 900
660	7	660	2. Uke	1 600	1 303	2 903	3 629

Kompostfradrag	Kr 300 + mva = Kr 375
----------------	-----------------------

Hytterenovasjon Vegårshei

Kategori	Fast del	Volum del	Sum årsgebyr	Sum årsgebyr inkl mva
A	800	960	1 760	2 200
B	800	560	1 360	1 700
C	800	200	1 000	1 250
sorteringsbu/nedgravd			400	500

RTA

Gebyrregulativ for slam

Vegårshei kommune 2021

Slam (abonnenter som ikke er tilknyttet kommunal kloakk)

Type abonnement	Antall abonnent	Volum pr tømming	Tømme frekvens	Årsgebyr	Årsgebyr inkl. mva
Helårs					
Årsavgift slam	1	Inntil 4m3	24 mnd	1 280	1 600
Årsavgift tett t	1	Inntil 4m3	12 mnd	2 560	3 200
Fritid					
Årsavgift slam	1	Inntil 4m3	48 mnd	640	800
Årsavgift tett t	1	Inntil 4m3	12 mnd	2 560	3 200

Ekstratømming utover årsgebyr

Type tømming	Enhet	Pris	Pris
			Inkl. mva
Nødtømming	Pr gang	1 600	2 000
Ekstra tømming	m3	640	800
Bomtut	Pr gang	600	750

Se også www.rta.no

3.3. GEBYRREGULATIV FOR FORVALTNINGSOPPGAVER ETTER MATRIKKELLOVEN

Forslag til gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter Matrikkelloven i Vegårshei kommune 2020. Gebyr for arbeider etter matrikkelloven (lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:

	2020	2021 (ingen økning)
1. ETABLERING AV MATRIKKELENHET		
A. Etablering av grunneiendom og festegrunn, areal som skal benyttes til tilleggsareal, garasjetomt, parkeringsanlegg		
areal fra 0 – 100 m ² (inkludert punktfeste)	kr 12.000	kr 12.000 *
areal fra 101 – 500 m ²	kr 16.200	kr 16.200 *
areal fra 501 – 2000 m ²	kr 19.300	kr 19.300 *
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt dekar.	kr 1.500	kr 1.500 *
areal fra 4001 m ² – økning pr. påbegynt dekar.	kr 500,-	kr 500 *
areal fra 10001 m ² – økning pr. påbegynt dekar.	kr 100,-	kr 100 *
Ved fradeling av flere tilgrensende tomter samtidig, betales 90 % av satsene for den 4. t.o.m. den 10. tomten, og 80 % av satsene f.o.m. den 11. tomten. For tomter som krever mer markarbeid enn det som regnes normalt, må gebyret beregnes etter anvendt tid.		
B. Etablering av grunneiendom uten oppmåling (registreringsbrev)		
Kan brukes på hele selvstendige frittliggende teiger.	kr 4.400	kr 4.400
(Gebyret gjelder også for matrikulering av umatrikulert grunn uten merking og oppmåling. Jfr. Matr.l. §34 og forskriftens § 40)		
C. Oppmåling av uteareal på eierseksjon brukes punkt 1A		
Beløpet er pr eierseksjon som har tilleggsareal.		
D. Festegrunn som skal bli grunneiendom		
Der målebrev foreligger, brukes gebyr for 2 dekar tomt med 75 % reduksjon. Der det er punktfeste eller ikke er målebrev brukes pkt. 1A. Ved overgang fra punktfeste til festegrunn med definert areal brukes 1A.		
E. Etablering av anleggseiendom		
Gebyr som for opprettelse av grunneiendom. Gebyret beregnes ut fra anleggseiendommens grunnflate.		
areal fra 0 – 2000 m ²	kr 40 400	kr. 40.400
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt dekar	kr 4.900	kr. 4.900
F. Registrering av jordsameie (lite aktuell i Vegårshei)		
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.		
Minstegebyr:	kr 6.700	kr 6.700

G. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyr etter henholdsvis 1.a, 1.b, 1.e eller 1.f. + kr 3.300 **kr.3.300**
(tidligere midlertidig forretning der måling kommer senere)

H. Større landbrukseiendommer ol

Større landbrukseiendommer og liknende (over 100 da) som ikke skal utbygges kan slippe oppmåling og merking. Det er en forutsetning at grensene er klare i marka og på kart. Det kan også være mulig å merke og måle bare det som er uklart. (forskr. § 42). Arbeidet faktureres etter medgått tid. Minstegebyr: gebyr for en tomt på 2 dekar etter 1.A.

2. AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises eller saken ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1. A-H.

3. GRENSEJUSTERING

Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved grensejustering er reglen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5 prosent, eller maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20 prosent av enhetens areal før justering.

areal fra 0 – 250 m ²	kr. 5.300	kr. 5.300
areal fra 251 – 500 m ²	kr. 9.700	kr. 9.700

A. Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m³. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.

kr 16.200 + 70 kr/m² **kr 16.200 + 70 kr/m²**

4. AREALOVERFØRING

A. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til vei- og jernbaneforhold. **Satser som i 1A.**

Partene får her en oppgave å ordne erklæring om frafall av pant, heftelser og andre gjøremål som vedrører den aktuelle parsellen.

B. Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.

Ved areal opp til 500 m²

kr 25.900 + 60 kr/m² **kr 25.900 + 60 kr/m²**

For areal over dette settes gebyret tilsvarende pkt. 1.E. med et påslag på 30 %.

5. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER KARTFORRETNING

For inntil 2 punkt	kr. 4.600	kr. 4.600
For overskytende grensepunkt, pr. punkt	kr. 680	kr. 680

Maksimalt gebyr ikke høyere enn fullt gebyr etter pkt. 1.

6. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT / ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER

For inntil 2 punkt	kr. 7.850	kr. 7.850
For overskytende grensepunkt, pr. punkt	kr. 1.950	kr. 1.950

Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.
Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn etter pkt. 1.

7. REGISTRERING AV PRIVAT GRENSEAVTALE

Gebyr fastsettes etter medgått tid.

8. MATRIKKELFØRING FOR ANDRE.

Matrikkelføring for vegvesenet, jordskifteretten, domstolene og andre faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr er på 25 % av tomt på 2 dekar etter 1.A.

9. URIMELIG GEBYR

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan enhetssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr. Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

10. UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV

Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen (Satsene endres etter at Statens Kartverk har kunngjort nye maksimalsatser).

Matrikkelbrev inntil 10 sider	kr. 175	kr. 175
Matrikkelbrev over 10 sider	kr. 350	kr. 350

11. TIMEPRIS

For arbeider hvor det ikke passer å bruke faste satser, er timeprisen	Kr. 1.200	kr. 1.200
---	-----------	------------------

12. BETALINGSTIDSPUNKT

Som hovedregel kreves gebyret etterskuddsvis.

13. FORANDRINGER I GRUNNLAGET FOR MATRIKKELFØRING AV SAKEN

Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.

Andre gebyr og priser:

14. SEKSJONERING

Gebyr fastsettes etter medgått tid. Medgått tid rundes oppover til nærmeste time. Timepris er som angitt i pkt. 11.

Oppmålingsforretning over uteareal som inngår i en seksjon

Jfr. gebyrsatser i gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver etter matrikkelloven, pkt. 1.1.5, samt pkt. 1.17 (utstedelse av matrikkelbrev).

Avbrudd

Dersom en sak blir trukket før den blir fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, betales gebyr tilsvarende det arbeidet kommunen har hatt.

15. KARTDATAPRISER

Prisene følger priskalkulatoren som er vedtatt i Geovekst-samarbeidet der kommunen er part.

16. TINGLYSINGSGEBYR

Tinglysingsgebyr kommer i tillegg til oppmålingsgebyret.

- Gebyret er pr 01.11.2019 kr. 525
- Endres for 2020 dersom rettsgebyret endres

Klageadgang og klagebehandling:

17. KLAGEADGANG OG KLAGEBEHANDLING

Fastsatt gebyr etter matrikkelloven kan påklages, etter bestemmelser om klage/omgjøring av enkeltvedtak i forvaltningslovens kap. VI. Kommunens særskilte klageutvalg sluttbehandler eventuelle klager i Vegårshei kommune.

Annet:

Det gjøres oppmerksom på at Vegårshei kommune har fastsatt Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålingsforretning, Vegårshei kommune, Aust-Agder. Det henvises til Lovdata <http://www.lovdata.no/for/lf/ov/xv-20091208-1778.html> for nærmere info om denne.

4. SAMMENLIGNINGER, KOSTRA OG ANNEN INFORMASJON

4.1. KOSTRA, TELEMARSKFORSKNING OG NORCE

Kostra-tallene gir kommunen mulighet for å sammenligne hvordan tjenestenivået ligger i forhold til andre sammenlignbare kommuner. Dersom tallene brukes korrekt, kan de være et nyttig verktøy for korrigeringer og endringer.

For Vegårshei sin del, har enkelte enheter kommet dårlig ut i forhold til sammenlignbare kommuner når Kostra-tallene leses. Dette har blant annet med måten de ulike tjenestene har blitt rapportert til Kostra. Kommunene har ulike måter å rapportere på. Tallene gir likevel en indikasjon på hvordan kommunen ligger an sammenlignet med andre, og er også et viktig parameter for å sammenligne egne resultater fra år til år.

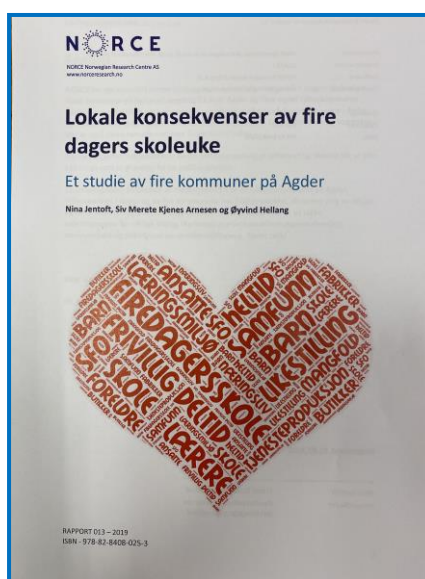
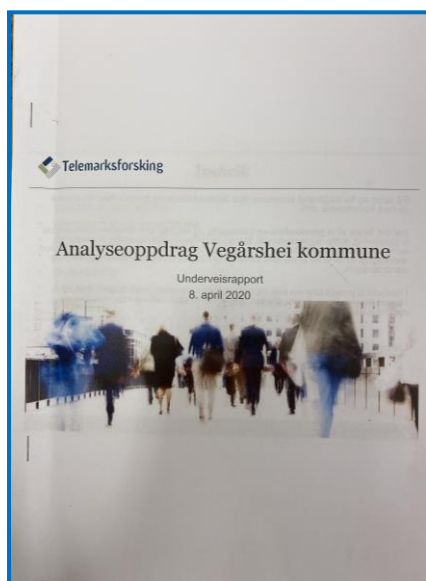
Ytterligere opplysninger om Kostra-tall kan leses på:

<https://www.ssb.no/kommunefakta/vegarshei>

I forbindelse med «Prosjekt Bærekraft» ble Telemarkforskning engasjert til å se på hvordan kommunens tjenester ble levert sammenlignet med andre kommuner, samt å påpeke mulige forbedringsområder. Det vises til hele rapporten fra Telemarkforskning som for øvrig ble presentert under dialogseminaret 19.05.20.

I tillegg deltok Vegårshei kommune i et studie av fire kommuner i på Agder som tok for seg lokale konsekvenser av fire dagers skole.

Både rapporten fra Telemarkforskning og Norce ligger på kommunes hjemmeside <https://www.vegarshei.kommune.no/tjenester/plan-bygg-og-eiendom/reguleringsplaner-planarbeid-og-kommuneplan/kommuneplan-og-styringsdokumenter/tema-og-fagplaner/skoleplaner/>

4.2. FYLKESMANNENS KOMMUNEBILDE

Fylkesmannens kommunebilde har vært et annet viktig sammenligningsgrunnlag for kommunen. Denne har vist hvordan Vegårshei ligger i forhold til øvrige kommuner i Agder og landet for øvrig uten Oslo.

Fylkesmannen gjennomførte sitt kommunemøte med Vegårshei 5. juni 2019. Fylkesmannens kommunebilde – hele rapporten – kan leses på Fylkesmannens nettsider.

Under følger en oppsummering fra Fylkesmannens side.

Oppsummering fra Kommunemøtet i Vegårshei 05.06.2019

«Fylkesmannen takker for et konstruktivt kommunemøte i Vegårshei. Vi vurderer møtet som nyttig i utviklingen av dialogen mellom kommunen og Fylkesmannen og setter stor pris på både engasjementet og kommunens gode forberedelser til dialogpunktene».

Det vises til også dette kapitlet i fjorårets vedlegg til budsjett- og økonomiplan. Der ble Fylkesmannens bemerkninger til oppfølging lagt ved. Kommunene har siden da arbeidet mye og videre innen de ulike tjenestene og sektorene. Under følger derfor Fylkesmannens dialogpunkter og kommunens påfølgende kommentarer knyttet til oppfølging.

Planlegging og styring av kommunen

Dialogpunkter

- Hvordan følger kommunen opp planstrategien?
- Har kommunene fastsatt hvilke folkehelseutfordringer en skal ha spesielt fokus på / hvordan det skal jobbes systematisk med disse?
- Hva er status i kommunens arbeid med å sikre betryggende kontroll i virksomheten?
- Hvordan brukes de sentrale prinsippene for internkontroll i praksis?
- Hvilke likestillingsutfordringer har kommunen prioritert å arbeide med? Og er det iverksatt konkrete tiltak for å møte disse utfordringene?
- Hvordan arbeider Vegårshei med å forankre likestillings- og mangfoldsarbeidet i ledelsen og i de ulike sektorene?
- Hvilke utfordringer skaper den demografiske utviklingen for kommunens planlegging og dimensjonering av tjenestetilbudet?
 - Er kommunen i rute til å oppfylle kravene i ny kommunelov fra 1.1.2020 når det gjelder:
 - Budsjettering av minimumsavdrag?
 - Obligatoriske oversikter for hele økonomiplanperioden?
 - Fastsetting av lokale finansielle måltall?
 - Vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld/andre vesentlige økonomiske forpliktelser?

Oppfølging på blant annet:

- Samfunnsdelen i kommuneplanen ble revidert og vedtatt av kommunestyret 2019
- Planstrategi behandles av kommunestyret 03.11.20
- Kommunen har bidratt til forskningsprosjekt fra Norce om 4-dagers skoleuke
- Gjennom Prosjekt Bærekraft ble det foretatt en analyse av kommunen ved Telemarksforskning

- Vegårshei kommune har gjennom LIM-planen forpliktet seg til å jobbe for en likestilt og inkluderende landsdel
- Kommunen er positive til å delta i prosjekt «Robusthet i kraft, ekom, informasjon og velferdsteknologi i Agder»
- Helse og omsorgssektoren har gjennomgått store omstillinger knyttet til å tilpasse pleiefaktoren til et korrekt nivå, fokus på større stillingsprosenter og nærvær
- Det er stort fokus på økonomioppfølging både knyttet til å holde budsjett og å følge nye lovkrav
- For å minske sårbarhet knyttet til både kompetanse og kapasitet har kommunen valgt å kjøpe tjenester fra AKST

Tjenesteyting og velferdsproduksjon

Dialogpunkter

- Hva har kommunen gjort for å påse at alle barnehager oppfyller skjerpet pedagognorm og bemanningsnorm?
- Hvordan sikrer kommunen som barnehagemyndighet at både de kommunale og de private barnehagene jobber med et inkluderende og godt barnehagemiljø?
- Hvordan jobber Vegårshei kommune med styring av totaløkonomien i barnehagesektoren?
- Hvordan tas elever med i saker som gjelder eget skolemiljø?
- Hva slags rutiner har skoleeier dersom noen voksne på skolen krenker/mobber en elev?
- Er det en felles forståelse hos skoleeier og ansatte om hvem de særlige sårbare barna i skolen er?
- Hvordan sikrer skoleeier at elever med spesialundervisning får opplæring av ansatte med rett kompetanse?
- Hvordan følger politisk og administrativ ledelse i Vegårshei med på barnevernsarbeidet knyttet til Vegårshei i dag, i forhold til det interkommunale samarbeidet?
- Hvordan ivaretas samarbeidet mellom de kommunale instansene som jobber inn mot barn i Vegårshei kommune og Barneverntjenesten Øst i Agder?
- Hvordan forbereder kommunen seg på økt behov for medisinsk kompetanse, institusjonsplasser, korttids-, avlastnings- og dagaktivitetstilbud?
- Har kommunen søkt om status om utdanningsinstitusjon for LIS 3?
- Hvordan er kommunes erfaringer med samarbeid med brukerorganisasjoner?
- Opptrappingsplanen for rusfeltet er i hovedsak rettet inn mot kommunale tjenester. Det er forventninger til kapasitetsøkning i løpet av plan perioden. Hvordan vurderer kommunen kapasitetsutviklingen på området? (Gjenspeiler IS-24/8 de faktiske forhold?)
- På hvilken måte har kommunen innhentet brukererfaringer. Har kommunen gjennomført en analyse/oppsummering av funnene i gjennomførte brukerundersøkelser på området? Er det noen områder som peker seg særlig ut i positiv eller negativ retning?
- På hvilken måte skaffer kommunen seg oversikt over rusmiddelsituasjonen i kommunen?
- Har kommunen gjort noen analyser knyttet til utviklingen på utbetaling av økonomisk sosialhjelp?
- Hvordan ivaretar kommunen barneperspektivet i sine tjenester etter lov om sosiale tjenester i NAV, for å bidra til at disse barna og ungdommene sikres deltagelse og inkludering på viktige sosiale arenaer?
- Hva er årsaken til at kommune ikke har hatt deltagere i KVP på flere år?
- Hvordan arbeider kommunen med å fremme barn og unges psykiske helse, og hjelpe de som sliter før det er for sent?

- Hvordan arbeider kommunen med de utfordringer som er gitt i hol §3-3a om vold i nære relasjoner?

Oppfølging på blant annet:

- Pedagognormen har vært oppfylt i Vegårshei i flere år
- Barnehagemyndigheten samarbeider dett med både de private og de kommunale barnehagene
- Kommunedirektøren har stor fokus på dette når barnehage og skole slås sammen til ny enhet for oppvekst
- Det er et tett samarbeid mellom skoleeier og skoleledelse
- Det er utarbeidet eget planverk knyttet til oppfølging og rutiner § 9a
- Spesialundervisning har vært fulgt opp i eget prosjekt
- Barnevernstjenesten følges opp på kommunedirektør, kommunalsjef, leder og saksnivå
- Det er stort fokus på å behold og rekruttere rett kompetanse. I forbindelse med nedbemanning og tilpassing av pleiefaktoren for å møte fremtidens behov har dette hatt særlig fokus og skapt store interne diskusjoner
- Samarbeid med frivillighet og brukere må sies å være bra
- Kommunen tilstreber å tilpasse opptrappingsplaner på rusfeltet ut fra forventet behov
- Ved god lokalkunnskap har kommunen god oversikt og det jobbes mye forebyggende innen rusfeltet
- Kommune er liten og har god oversikt over utviklingen innen sosialfeltet og hvilke barn og unge som er særlig utsatt
- Kommunen har ansatt egen helsesykepleier for barn og unge
- Det er stort fokus på og godt samarbeid tverrsektorielt gjennom både BTI og SLT

Arealforvaltning og ressurs- og næringsutvikling

Dialogpunkter

- Hva gjør kommunen for å sikre at arealplanleggingen er kunnskapsbasert?
- Hvordan blir barn og unge involvert i planprosesser?
- Hva vil kommunen gjøre for å oppfylle nasjonale forventninger til vesentlig reduserte klimagassutslipp i løpet av de neste 10 årene?
- Hvilke utfordringer har kommunen ved saksbehandling/forberedende klagesaksbehandling etter plan- og bygningsloven?
- Hva er kommunens forventninger til Fylkesmannen på dette området?
- Hvordan arbeider kommunen med forurensning generelt og avfall spesielt, her under oppfølging av «villfyllinger» og forsøpling i vassdrag?
- Hvordan vil kommunen sikre tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag om naturmangfold i sin arealforvaltning og saksbehandling, og hva vil kommunen gjøre for å stanse tap av naturmangfold?
- Hva kan kommunen gjøre for å øke innsatsen med bekjemping av fremmede arter?
- Jordvern/arealforvaltning – hvordan arbeider kommunen med dette? Hvordan er samarbeidet mellom Landbruk og Plan i kommunen?
- Kontrollarbeid – hvordan følger kommunen opp mht. tid og ressurser?
- Landbruksbasert næringsutvikling – hvordan jobber kommunen med dette?
- Økt aktivitet i skogbruket krever god infrastruktur for tømmertransport. Har kommunen fokus på nødvendig oppskrivning/oppgradering av veinettet?
- Får kommunen den rettledningen dere trenger fra Fylkesmannen i aktuelle landbrukssaker?

Oppfølging på blant annet:

- Kommunen besitter foreløpig god kompetanse innen samfunn og arealplanlegging, men opplever stadig sårbarhet knyttet til kapasitet. Dette forsterkes særlig når kompetanse forsvinner ut og ikke erstattes.
- Barn og unge blir hørt gjennom høringer, samt at dette blir særskilt ivaretatt av planleggerne
- Regionplan Agder brukes aktivt i all planlegging
- Kommunen har ingen spesielle utfordringer knyttet til klagesaksbehandlingen
- Til nå har kommunen hatt kompetanse innen miljøfeltet, men fra 2021 vil dette bli betraktelig redusert
- Kommunen jobber lite eller ingenting knyttet opp mot fremmede arter
- Kommunen har tidligere hatt meget god kompetanse innen skog- og landbruk
- Kommunen er nå avhengig av å kjøpe denne kompetansen fra andre

4.3. OVERSIKT OVER INNSPARINGSTILTAK OG KUTT

Gjennom hele prosessen med å få på plass kommunedirektørens forslag til årsbudsjett og økonomiplan har det vært et kontinuerlig fokus på og diskusjon knyttet til saldering.

Kommunedirektøren har måttet foreslå mange både upopulære og ikke minst på grensen til uforsvarlige kutt. Disse kuttene er nå lagt inn i kommunedirektørens forslag.

Tabellen under viser disse tiltakene

	2021	2022	2023	2024
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	10 991 104	10 991 104	10 991 104	10 991 104
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	156 299	477 290	806 224	1 130 162
Valgte driftstiltak	-11 147 403	-11 468 394	-11 797 328	-12 121 266
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	0	0	0	0

Valgte tiltak

Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	156 299	477 290	806 224	1 130 162
<i>Kommunedirektørens forslag 2021-2024</i>	156 299	477 290	806 224	1 130 162

Rådmannens stab	-2 004 327	-2 253 084	-2 253 084	-2 253 084
<i>Forventa besparelse av endring i seksjon for samfunn</i>	-674 107	-674 107	-674 107	-674 107
<i>Tilrettelegging næringsvirksomhet (1070)</i>	-674 107	-674 107	-674 107	-674 107
<i>Omorganisering Enhet Teknikk og Samfunn. 10 mnd effekt i 2021</i>	-895 924	-1 075 108	-1 075 108	-1 075 108
<i>Rådmann og kommunalsjef (1000)</i>	-895 924	-1 075 108	-1 075 108	-1 075 108

PB hente etterslep på eiendomsskatt - fritidseiendommer	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Byggesaksbehandling og seksjonering (1040)	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
PB Kjøp av regnskapstjenester hos AKST	0	0	0	0
Økonomikontor (1010)	55 600	55 600	55 600	55 600
Felles IT tjenester egen kommune (1110)	-25 200	-25 200	-25 200	-25 200
Diverse fellesutgifter (1240)	-30 400	-30 400	-30 400	-30 400
Reduksjon i tilbudet på Vegårshei bibliotek	-104 296	-173 869	-173 869	-173 869
Folkebibliotek Myra (1080)	-52 148	-104 296	-104 296	-104 296
Grunnskuleundervisning (2000)	-52 148	-69 573	-69 573	-69 573
Reduksjon i utgifter til erkjentlighetsgaver	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Diverse fellesutgifter (1240)	-6 900	-6 900	-6 900	-6 900
Kommunale barnehager, avd.Myra (3000)	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Sykehjemspleie VBO (5010)	-4 800	-4 800	-4 800	-4 800
Hjemmesykepleie (5021)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Legetjenester (5030)	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
Reduksjon lønnskostnader, enhet for samfunn og infrastruktur	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Rådmann og kommunalsjef (1000)	-66 665	-66 665	-66 665	-66 665
Tilrettelegging næringsvirksomhet (1070)	-82 459	-82 459	-82 459	-82 459
Kommunale skoger (1200)	-50 876	-50 876	-50 876	-50 876

Tilskuddsordninger	-6 714	-459 454	-1 446 199	-1 891 699
Optimalisering av barnehagestruktur i Vegårshei kommune	0	-500 000	-1 500 000	-2 000 000
Private barnehager (1401)	0	-250 000	-1 000 000	-1 500 000
Kommunale barnehager, avd.Ubergsmoen (3010)	0	-250 000	-500 000	-500 000
Reduksjon i støtte til TV-aksjonen, Kulturmidler & Ungdommens kulturmidler	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Støtte til idrettslag m.m (1410)	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
Politisk aktivitet (7000)	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Tilskudd til Fellesrådet - Kommunedirektørens forslag	48 286	95 546	108 801	163 301
Tilskudd til fellesrådet (1415)	48 286	95 546	108 801	163 301

Fellesutgifter til fordeling	785 301	-37 500	-37 500	-37 500
Arbeidsrettsaker - ekstrakostnader	822 801	0	0	0
Diverse fellesutgifter (1602)	822 801	0	0	0
Reduksjon i AMU-midler fra 75 000 i 2020	-37 500	-37 500	-37 500	-37 500
Diverse fellesutgifter (1602)	-37 500	-37 500	-37 500	-37 500

Vegårshei skule, SFO og VO	-1 123 613	-1 863 284	-2 333 855	-2 153 325
<i>IKT-ressurs på skolen</i>	175 839	175 839	175 839	175 839
<i>Grunnskuleundervisning (2000)</i>	175 839	175 839	175 839	175 839
<i>Innføring av 5-dagers skuleuke fra skoleåret 2021-2022</i>	0	0	0	0
<i>Grunnskuleundervisning (2000)</i>	-30 526	-61 051	-61 051	-61 051
<i>Skyssutgifter til skulebarn (2050)</i>	101 754	203 503	203 503	203 503
<i>Kommunale barnehager, avd.Myra (3000)</i>	-5 088	-10 175	-10 175	-10 175
<i>Kommunale barnehager, avd.Ubergsmoen (3010)</i>	-5 088	-10 175	-10 175	-10 175
<i>Sykehjemspoleie VBO (5010)</i>	-30 526	-61 051	-61 051	-61 051
<i>Hjemmesykepleie (5021)</i>	-30 526	-61 051	-61 051	-61 051
<i>Innsparingskrav Oppvekst</i>	-207 501	-773 881	-1 244 451	-1 063 925
<i>Grunnskuleundervisning (2000)</i>	-207 501	-773 881	-1 244 451	-1 063 925
<i>Omorganisering Enhet Oppvekst. 10 mnd effekt i 2021</i>	-293 185	-351 824	-351 825	-351 821
<i>Grunnskuleundervisning (2000)</i>	-293 185	-351 824	-351 825	-351 821
<i>Overføring av vaktmesterressurs fra Skole til Teknisk</i>	0	0	0	0
<i>Grunnskuleundervisning (2000)</i>	-232 122	-232 122	-232 122	-232 122
<i>Drift av skulelokaler (6030)</i>	232 122	232 122	232 122	232 122
<i>PB Endre organisering for deler av spesialundervisning.</i>	-628 138	-742 790	-742 790	-742 790
<i>Grunnskuleundervisning (2000)</i>	-628 138	-742 790	-742 790	-742 790
<i>PB Redusere ledelseressurs for SFO 0,2 årsverk</i>	-152 628	-152 628	-152 628	-152 628
<i>SFO (2030)</i>	-152 628	-152 628	-152 628	-152 628
<i>PB Si opp avtaler med opplæringsarena for elever.</i>	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
<i>Grunnskuleundervisning (2000)</i>	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
<i>Tospråklig fagopplæring 2021 og 6 mnd i 2022</i>	0	0	0	0
<i>Grunnskuleundervisning (2000)</i>	458 744	250 000	0	0
<i>Disposisjonsfond - drift (9120)</i>	-458 744	-250 000	0	0

Kommunale barnehager	-513 246	-896 088	-896 088	-896 088
<i>PB Reduksjon årsverk pedagogisk leder</i>	-267 099	-649 941	-649 941	-649 941
<i>Kommunale barnehager, avd.Myra (3000)</i>	-267 099	-649 941	-649 941	-649 941
<i>PB Reduksjon årsverk støtte til fremmedspråklige</i>	-230 884	-230 884	-230 884	-230 884
<i>Fremmedspråklige (3020)</i>	-230 884	-230 884	-230 884	-230 884
<i>PB Sambruk av personale bhg og SFO</i>	-15 263	-15 263	-15 263	-15 263
<i>Kommunale barnehager, avd.Myra (3000)</i>	-15 263	-15 263	-15 263	-15 263

Nav og oppfølgingstjenester	-251 520	-466 725	-784 700	-784 700
Beholde flyktningtjeneste 2021/2022 50% stilling	317 975	317 975	0	0
Flyktningekontoret (4010)	317 975	317 975	0	0
PB Kutte prosjekt arbeid	-426 024	-426 024	-426 024	-426 024
Prosjekt arbeid NAV (4040)	-426 024	-426 024	-426 024	-426 024
Redusert tjenestenivå på psykisk helse og rus	-143 471	-358 676	-358 676	-358 676
Psykisk helse og rus (4020)	-143 471	-358 676	-358 676	-358 676

Helse og Omsorg	-4 470 140	-5 862 005	-6 767 091	-6 419 871
Innsparingskrav Helse og Mestring	-399 105	-1 488 471	-2 393 557	-2 046 337
Sykehjemspleie VBO (5010)	-399 105	-1 488 471	-2 393 557	-2 046 337
Omorganisering Enhet Helse og Mestring. 10 mnd effekt i 2021	-503 960	-604 752	-604 752	-604 752
Hjemmesykepleie (5021)	-503 960	-604 752	-604 752	-604 752
PB Reduksjon årsverk til pleiefaktor 1,0	-2 745 778	-2 745 778	-2 745 778	-2 745 778
Sykehjemspleie VBO (5010)	-2 745 778	-2 745 778	-2 745 778	-2 745 778
PB Redusere dagsenter for demens til 0,5 årsverk	-279 818	-279 818	-279 818	-279 818
Dagsenter for hjemmeboende m.demens (5011)	-279 818	-279 818	-279 818	-279 818
PB Redusere legetjenesten til 1,55 %	-407 008	-407 008	-407 008	-407 008
Legetjenester (5030)	-407 008	-407 008	-407 008	-407 008
PB Øke catering fra kjøkkenet	-20 000	-50 000	-50 000	-50 000
Kjøkken og vaskeri (5001)	-20 000	-50 000	-50 000	-50 000
Redusert kvalitet og kapasitet på kjøkken	-114 471	-286 178	-286 178	-286 178
Kjøkken og vaskeri (5001)	-114 471	-286 178	-286 178	-286 178

Teknisk drift	-788 786	-2 203 994	-2 448 006	-2 362 696
Effektivisering av renholdstjenesten	0	-286 178	-286 178	-286 178
Drift av administrasjonsbygg (6010)	0	-38 157	-38 157	-38 157
Drift av barnehagelokaler (6020)	0	-38 157	-38 157	-38 157
Vask-renhold skulelokaler (6040)	0	-76 314	-76 314	-76 314
Drift av sykehjem (VBO) (6070)	0	-63 595	-63 595	-63 595
Brann og redningskorps (6140)	0	-6 360	-6 360	-6 360
Drift av Vegårsheihallen (6200)	0	-63 595	-63 595	-63 595
Innsparingskrav Samfunn og Infrastruktur	-104 953	-391 426	-629 438	-538 128
Tilrettelegging næringsvirksomhet (1070)	-31 859	-326 856	-31 860	-31 858
Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen (6000)	-73 094	-64 570	-189 304	-186 454
Drift av administrasjonsbygg (6010)	0	0	-319 816	-319 816

Kommunale utleieboliger (6080)	0	0	-88 458	0
Nedklassifisere kommunale veier 2021	-170 776	-907 333	-907 333	-907 333
Private veger (1405)	158 000	79 000	79 000	79 000
Vedlikehold av veier (6100)	-328 776	-986 333	-986 333	-986 333
PB Redusere renholdstjenesten med en 50 % stilling	-290 057	-290 057	-290 057	-290 057
Vask-renhold skulelokaler (6040)	-130 434	-130 434	-130 434	-130 434
Drift av sykehjem (VBO) (6070)	-159 623	-159 623	-159 623	-159 623
Prisstigning husleie adm.bygg	-3 000	-5 000	-7 000	-9 000
Drift av administrasjonsbygg (6010)	-3 000	-5 000	-7 000	-9 000
Prisstigning leieinntekt tannlege	-8 000	-12 000	-16 000	-20 000
Drift av Helsehuset (6050)	-8 000	-12 000	-16 000	-20 000
Veivedlikehold (ikke lønn)	100 000	0	0	0
Vedlikehold av veier (6100)	100 000	0	0	0
Økte inntekter på husleie fra omsorgsboliger og klokkartun	-312 000	-312 000	-312 000	-312 000
Drift av institusjon (Klokkartun) (6060)	-72 000	-72 000	-72 000	-72 000
Drift av omsorgs-trygdeboliger (6090)	-240 000	-240 000	-240 000	-240 000

Frie disponible inntekter, finans og avsetninger	-2 774 358	2 573 740	5 169 195	4 677 697
Agder Energi, økt utbytte (salg grønn kontakt)	0	0	0	0
Utbytte fra AAE (9110)	-707 049	0	0	0
Disposisjonsfond - drift (9120)	707 049	0	0	0
Anslag på rente- og avdragsutvikling i 2021-2024	100 000	409 320	77 594	-9 986
Formidlingslån (9010)	0	165 000	170 000	175 000
Renter og gebyrer (9095)	100 000	108 027	-285 999	-378 579
Avdrag og bruk lån (9100)	0	136 293	193 593	193 593
Avdrag på ddø-gjeld	672 706	942 637	449 657	0
Avdrag og bruk lån (9100)	672 706	942 637	449 657	0
Avdragsutsettelse lån i kommunalbanken	-1 500 000	-1 500 000	0	0
Avdrag og bruk lån (9100)	-1 500 000	-1 500 000	0	0
Ekstra innbyggertilskudd for 2021 fra 29.10.2020	-1 737 000	0	0	0
Rammetilskudd (9040)	-1 737 000	0	0	0
Ekstra innbyggertilskudd i perioden som følge av vekst i folketall	-270 000	-360 000	-720 000	-1 080 000
Rammetilskudd (9040)	-270 000	-360 000	-720 000	-1 080 000
Flyktningetilskudd 2022-2024	0	2 818 000	3 918 000	3 918 000
Flyktningetilskudd (9090)	0	2 818 000	3 918 000	3 918 000

<i>Forventa utvikling på kompensasjonstilskudd fra Husbanken</i>	<i>123 027</i>	<i>114 874</i>	<i>89 060</i>	<i>82 799</i>
<i>Kompensasjonstilskudd fra Husbanken (9070)</i>	<i>123 027</i>	<i>114 874</i>	<i>89 060</i>	<i>82 799</i>
<i>KS-prognose for rammetilskudd i perioden 2021-2024</i>	<i>0</i>	<i>496 000</i>	<i>983 000</i>	<i>1 065 000</i>
<i>Rammetilskudd (9040)</i>	<i>0</i>	<i>496 000</i>	<i>983 000</i>	<i>1 065 000</i>
<i>KS-prognose for skatteinntekter 2021-2024</i>	<i>0</i>	<i>-163 000</i>	<i>-122 000</i>	<i>-152 000</i>
<i>Skatt på inntekt og formue (9020)</i>	<i>0</i>	<i>-163 000</i>	<i>-122 000</i>	<i>-152 000</i>
<i>Økt anslag på integreringstilskudd (familiegjenforening)</i>	<i>-975 700</i>	<i>-1 227 500</i>	<i>-867 500</i>	<i>-624 300</i>
<i>Voksenopplæring Fremmedspråklige (2010)</i>	<i>33 500</i>	<i>63 400</i>	<i>43 300</i>	<i>0</i>
<i>Flyktningekontoret (4010)</i>	<i>36 800</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Introduksjonsordningen (4110)</i>	<i>200 000</i>	<i>200 000</i>	<i>200 000</i>	<i>0</i>
<i>Flyktningetilskudd (9090)</i>	<i>-1 246 000</i>	<i>-1 490 900</i>	<i>-1 110 800</i>	<i>-624 300</i>
<i>Økt avsetning til disposisjonsfond fra Kommunestyrets flertallsvedtak</i>	<i>842 609</i>	<i>1 103 409</i>	<i>1 451 384</i>	<i>1 598 184</i>
<i>Disposisjonsfond - drift (9120)</i>	<i>842 609</i>	<i>1 103 409</i>	<i>1 451 384</i>	<i>1 598 184</i>
<i>Økt inntekt fra eiendomsskatt som følge av boligbygging</i>	<i>-30 000</i>	<i>-60 000</i>	<i>-90 000</i>	<i>-120 000</i>
<i>Eiendomsskatt (9030)</i>	<i>-30 000</i>	<i>-60 000</i>	<i>-90 000</i>	<i>-120 000</i>

5. INFORMASJON OM EIENDOMSSKATT PÅ NÆRING

Kort orientering om inntekstpotensialet og kostnader mv. ved utvidelse av virkeområdet for eiendomsskatt i Vegårshei kommune til å også omfatte «næring og energianlegg».

Virkeområde og politisk vedtak:

Vegårshei kommune kan ved vedtak i kommunestyret før årsskifte (gjennomføres ifbm. budsjettprosess/-vedtak) utvide virkeområdet for eiendomsskatt til å omfatte næringseiendom. Skal en utvide virkeområde for eiendomsskatt ut over dagens, må en velge: *Eigedomsskattelova § 3 punkt a) – «faste eigedomar i heile kommunen»*. Det betyr å skattlegge all eiendom i hele kommunen, noe som vil bli en utvidelse til å omfatte ubebygget grunn (med unntak av landbrukseiendom), næringseiendom, energianlegg samt overførings- og distribusjonsnett mv.

Div. forutsetninger:

Når det gjelder kostnader generelt, vil disse framkomme første år ved ny taksering. De påfølgende årene vil imidlertid kostnadene være marginale, mens inntektene vil være faste årlige. For bolig og fritidseiendommer settes fra og med 2021 «takset», dvs. høyeste tillatte skattesats til 4 promille. For alle andre eiendommer enn bolig/fritidsbolig kan skattesatsen settes til 5 promille (høyeste sats kommunen har pt.), samt om ønskelig økes til maksimalt 7 promille. For disse objektene gjelder heller ikke et obligatorisk fradrag på 30 prosent av takst, som for boliger og fritidseiendommer. Merk også at taksert verdi for nye objekt, må settes til takstverdi slik den ville framkommet i 2016. (dvs. tilbake skrives til det året eiendomsskatt ble innført i Vegårshei kommune.)

Frister for innføring:

Merk at for å kunne skrive ut eiendomsskatt for 2021, er kravet at eier av gitte eiendom skal være varslet om takstfastsetting før **1. mars** for skatteåret. Dvs. at besiktigelse skal være gjennomført, gjort vedtak i sakkyndig nemd, samt sendt skriftlig informasjon til eier om fastsatt takst. Det betyr at det er *tidskritisk å rekke en gjennomføring av slik utvidelse innen frist*. Rekker man ikke denne fristen, vil utskrivning måtte utsettes til skatteåret 2022.

Næringseiendommer:

Næringseiendom deles opp i kategorier som lagerbygninger, kontor og forretningsbygg, hotell/restaurant/reiseliv, kultur (bedehus ol.), forskningsbygninger, samferdsel og kommunikasjonsbygninger («telekomanlegg og linjer» utgår). Disse bygningene blir gjerne taksert etter «sjablongverdier», dvs. at det settes en pris pr. kvm som i størst mulig grad avspeiler en pris litt under reell omsetningsverdi. Alternativ takseringsmetode vil være å beregne såkalt «leieverdi». Det er sakkyndig nemd som fastsetter disse verdiene. Taksering og takseringsmetode kan ikke bestemmes politisk, da takster skal *faglig begrunnes*. Besiktigelse og taksering av næringseiendommer skal gjennomføres på vanlig måte, og bør i hovedsak utføres av kvalifisert takstpersonell. En estimert kostnad på taksering jamf. KS-eiendomsskatteforum er rundt kr 1-2000,- pr. objekt. Det estimeres ca. 50-60 aktuelle objekt i Vegårshei kommune.

«industri – tidligere vekk og bruk, samt energianlegg»:

Industrieiendommer defineres nå som næringsbygg. (Unntaket er såkalte «energianlegg», som omfatter vannkraft, vindkraft, petroleumsanlegg og *kraftnett*.) Det er relativt få eiendommer av typen som tidligere ble definert som industrieiendommer i Vegårshei. Et

estimat vil være mindre enn 10 objekt av varierende verdi. Objekt som steinbrudd, produksjonsbedrifter mv. vil her regnes med, og som sagt takseres som næringseiendom. Merk at *produksjonsutstyr* ikke lengre kan tas med i verdisetting/taksering av en eiendom/bedrift.

Energianlegg spesifikt:

Energi og kraftanlegg vil kreve spesialisert kompetanse ved taksering, og *skal* takses av sertifisert personell. For energianlegg regnes *teknisk verdi minus (lineær) avskrivning* som takstverdi. For det enkelte anlegg/linje skal her estimert levetid, legges til grunn for avskrivningen. Her vil for Vegårshei aktuelle objekt være *alle kraftoverføringslinjer og distribusjonsnett med tilhørende bygninger/anlegg*. Det vil antakelig være her det største potensialer for eiendomsskatt ligger pr. i dag. Kostnads og inntekspotensialet er imidlertid svært vanskelig å estimere, uten å gå grundigere inn i å avklare hva slags objekt som er aktuelle, for så å få et kostnadsestimat på taksering fra relevant takseringsfirma/personell.

Eksempler fra nabokommuner:

Imidlertid oppgir Åmli kommune å ta inn 1- 1,5 mill årlig på energianlegg. Et annet eksempel er Risør, som har en takst på «Statnett og Agder energi» sine anlegg på totalt ca. 142 mill, noe som gir Risør en skatteinntekt på ca. kr 500.000,- pr. år.

Gjerstad kommune oppgir følgende inntekter på tilsvarende hos seg:

- Statnett kr 88.228,-
- Egeland's Verk kr 13.223,-
- Agder Energi kr 822.654,-

Disse tallene fra de tre nabokommunene som har eiendomsskatt på næring og energiverk, er naturlig nok ikke direkte overførbare til Vegårshei, men gir noen estimater på muligheter.

Noen grove anslag og «gjetninger» på inntekspotensialet:

Setter her opp noen eksempler på «beregning» av inntekspotensialet, da faktorene i regnestykket er avgjørende for resultatet og vurderingene:

- Ca. 50 næringsbygg/objekt estimert gjennomsnittlig areal på 300 m² a´ kr 4000,- = kr 300.000,-
- Forutsetningen er en skattesats på 5 promille og ingen fradrag i takst
- Kostnader til taksering pr. objekt a´ ca. kr 2000,- = kr 100.000,-
- «Energianlegg, kraftlinjer mv»: Blir dessverre bare «**vill gjetting**» uten å gå nøyere inn i realitetene, men vil *over tid gi et betydelig positivt inntekspotensiale*. Basert på eksempler fra nabokommuner estimeres inntekspotensialet opp mot 1 mill. Takseringskostnader basert på grovt estimat fra takseringsfirma angitt til ca. 200.000,-.
- Et konkret eksempel på hvordan skatt på næringseiendom vil slå ut for en bedrift i Vegårshei, er å estimere årlig skatt for «Bygger'n» som har 654 m² bruksareal. Med 4000,- pr. m² og skattesats på 5 promille vil det gi kr 13.080,- årlig kostnad.

6. INTERKOMMUNALE SAMARBEIDSLØSNINGER

Vegårshei kommune deltar i flere interkommunale samarbeid. Dette er både formelle samarbeid etter Kommunelovens kapitlene 17-20 og mer uformelle fagnettverk. Kommunen er også eget forvaltningsorgan samt at kommunen er representert i organisasjoner og foreninger. Mer utførelse informasjon om dette finnes på kommunens hjemmeside. Under nevnes likevel noen av disse samarbeidende.

KOMMUNENS DELTAKELSE I INTERKOMMUNALT SAMARBEID

- Arendal legevakt
- Østre Agder brannvesen
- 110 Agder (alarmsentralen)
- Interkommunal arbeidsgiverkontroll i Agder (IAA)
- Pedagogisk Psykologisk Rådgivningstjeneste (PPT)
- Kulturskolen Øst i Agder
- Felles veterinærvakt
- Barnevernstjenesten Øst i Agder
- Østre Agder Krisesenter
- Jordmortjeneste
- Kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH)
- Felles samhandlingskoordinator og felles e-helsekoordinator
- Felles veilysmedarbeider
- IKT Agder

ØSTREGIONEN

PPT

Vegårshei har i flere år hatt felles PPT tjeneste med Risør og Tvedestrand. Gjerstad ble tilknyttet samarbeidet i 2015.

Kulturskolen øst i Agder

Gjerstad, Risør, Tvedestrand og Vegårshei deltar i ulike aktiviteter i regi av Kulturskolen øst i Agder.

Barnevern

Vegårshei kommune ble fra 1.1.16 innlemmet i interkommunal barnevernstjeneste med kommunene i østregionen. Gjerstad er vertskommune for samarbeidet, som ble installert i nye lokaler på Brokelandsheia.

SAMARBEID I REGI AV ØSTRE AGDER REGIONRÅD

Vegårshei kommune er også deltaker i Østre Agder regionråd, som er et samarbeidsforum for kommunene Arendal, Froland, Grimstad, Åmli, Tvedestrand, Risør, Gjerstad og Vegårshei. Dette fellesskapet skal bidra til å samordne regionens og kommunenes interesser overfor fylket, staten og andre organer på region-, fylkes- og/ eller riksplan. Samarbeidet skal jobbe for å styrke regionens infrastruktur og systematisk arbeide for at regionen velges som lokaliseringssted for offentlige og private virksomheter.

I 2017 iverksatte styret for Østre Agder en evaluering av samarbeidet. Denne prosessen omfattet egevaluering, ekstern evaluering i regi av Agderforskning og evalueringsmøter i kommunestyre og bystyre. På grunnlag av evalueringen la styret frem forslag til nye vedtekter og nye finansieringsmodeller for det interkommunale samarbeidet. Det vises for øvrig til samarbeidets styringsdokumenter.

Under følger noen samarbeidsordninger som nå koordineres gjennom Østre Agder regionråd:

IKT-Agder

DDØ (Den Digitale Østregionene) og IKT Agder ble slått sammen til IKT Agder fra 01.01.18. I tillegg til de 8 kommunene i Østre Agder deltar også Fylkeskommunen og Vennesla kommune i dette samarbeidet. Noe av hensikten med denne sammenslåingen er blant annet å kunne høste ytterligere gevinster på profesjonalisering av drift og utvikling.

Østre Agder brannvesen

Vegårshei kommune har siden 2007 inngått i Østre Agder brannvesen. Erfaringer har vist at dette utelukkende har vært et positivt tiltak. Momenter som blir trukket frem er følgende:

- Mer stabil og profesjonell ledelse (heltid)
- Større fagmiljø og kompetanse (fagfolk på heltid)
- Bedre kompetanse på instruktørene (faste instruktører – ("instruktørving")
- Enklere og side-forskyve ressurser (behøver ikke å tenke økonomi i enkelt tilfeller)

Krisesenter for kvinner, barn og menn

Krisesenter for kvinner og barn i Arendal ble i 2011 endret fra stiftelse til å bli et vertskommunesamarbeid. Krisesenteret ble i tillegg utvidet til også å gjelde for menn. Vegårshei har ikke ressurser til å ivareta oppgavene med å ha et eget krisesenter med de krav som stilles, og har derfor gått inn i samarbeid med flere andre kommuner, hvor Arendal er vertskommune.

Samhandlingsreformen St.meld. 47 (08 – 09)

Reformen trådte i kraft fra 2012 og innebærer at kommunen har fått utvidet ansvar for innbyggernes helse. Interkommunalt samarbeid med Østre Agder kommunene er etablert, og er svært viktig, for å kunne imøtekomme flere av de krav som stilles i forbindelse med reformen.

Veilyssamarbeid

Fra januar 2014 er det etablert en samarbeidsgruppe for veilyssdrift i Østre Agder med en representant fra hver kommune. Samarbeidsgruppen har ett felles årsverk (driftsleder) til disposisjon. Ut over dette stiller den enkelte kommune nødvendig personell til disposisjon for løsning av egne oppgaver.

Kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH)

Kommunal øyeblikkelig hjelp er et alternativ til innleggelse i sykehus for innbyggere i Østre Agder og Nissedal. Pasientene skal få et like godt eller bedre tilbud gjennom KØH sammenlignet med innleggelse i sykehus. Tilbudet er ikke en erstatning for korttidsopphold, rehabilitering eller avlastning. Sengeplassene er på Myratunet i Arendal (8) og Fevikun i Grimstad (2).

E-helse

Østre Agder har siden høsten 2013 hatt velferdsteknologi som et felles prioritetsområde med en ehelsekoordinator til å samordne innsatsen der Risør er vertskommune. Gjennom prosjektet «Innføring velferdsteknologi Agder 2020» er kommunene i Agderfylkene med Østre Agder blitt ledende i arbeidet med sikte på å ta i bruk velferdsteknologi i Norge. De velferdsteknologiske løsningene skal leveres av Telenor Norge og Telenor Objects, og er

den største felles anskaffelsen av trygghets- og varslingsteknologi i Norge. Fagmiljøene i Grimstad kommune spiller en nøkkelrolle i utviklingsarbeidet i landsdelen og regionalt.

Legevakt

Arendal kommunale legevakt er et interkommunalt legevaktsamarbeid mellom ti kommuner; Arendal, Froland, Fyresdal, Gjerstad, Grimstad, Nissedal, Tvedestrand, Vegårshei, Risør og Åmli. Legevakten har telefonformidling for Evje og Hornes, Bygland, Valle og Bykle.

Østre Agder oppvekstforum

Kommunedirektørene i Østre Agder legger opp til et utvidet samarbeid innen skole- og barnehage sektoren. Østre Agders innsats på feltet dekkes av kontingenten og at det søkes om eksterne midler til konkrete prosjekter. For tiden pågår DEKOM (desentralisert kompetanse utvikling for skole) og REKOM (regionalisert kompetanse utvikling for barnehagene). Begge disse satsningene har knyttet til seg eksterne utdanningsmiljøer som Universitet i Agder.

Samarbeid om nærings- og samfunnsutvikling

Gjennom deltagelse i det nasjonale programmet utviklingsprogram for byregioner (BYR) har Østre Agder siden januar 2016 mottatt midler fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å kunne gjennomføre prosjekter og utvikle samarbeidet innenfor næring- og samfunnsutvikling i regionen. En felles prosjektleder har ivaretatt oppgavene i Østre Agder i samarbeid med Østre Agder næringsnettverkt som består av kommunenes næringssjefer og næringsmedarbeidere.

Østre Agder fagnettverk for samfunnssikkerhet og beredskap

Dette nettverket er har til nå vært et mer uformelt nettverk, som i sin startet med de fem østkommunene. Nettverket har etter hvert vokst og består nå av alle Østre Agder kommunene, Østre Agder brannvesen, Grimstad brannvesen, Fylkeskommune og Fylkesmann inviteres med i hvert møte. I det nettverket har blitt større og mer og mer formalisert ønsket kommunedirektørene å få dette inn i samme form som de øvrige samarbeidsforumene.

Vegårshei kommunestyre har ved flere anledninger bedt om å få en mer detaljert oversikt over kostnader på noen av disse samarbeidsordningene. Under følger tabelloppsett for følgende samarbeid:

6. EIERSTYRING

Det er ofte fokus på kommunene som eiere, og forvaltere, av samfunnets verdier. Derfor er det viktig å ha kunnskap og oversikt over kommunens eierskap og forvaltningsansvar. Samtidig samarbeider kommunene i dag om å løse et bredt spekter av oppgaver. Omfanget av ulike samarbeidsløsninger er blitt så omfattende, at det er oppstått et behov for en samlet oversikt både for både administrasjon og politikere.

Den første eierskapsmeldingen for Vegårshei kommune ble utarbeidet av et politisk utvalg og vedtatt av kommunestyret i mai 2008. Meldingen ble siden rullert i 2010.

Meldingen ble revidert i 2016, og den har skiftet navn til "Eierskap og samarbeidsløsninger i Vegårshei kommune", og framstår nå som et mer rendyrket oppslagsverk for dette temaet. Meldingen ble behandlet i kommunestyret 11.10.2016. Neste hovedrevisjon av meldingen følger den kommunale planstrategien, med årlige administrative oppdateringer om nødvendig.

Kommunens realverdier kan grovt deles inn i 3 kategorier:

1. Eierskap i bedrifter/virksomheter
2. Bygninger, eiendommer, anlegg og tomter
3. Infrastruktur innen vann og avløp

Meldingen omhandler i hovedsak første punkt, samt en oversikt over de samarbeidsarenaene kommunen deltar på. Til meldingen er det også lagt ved notater om kommuneskogen, kommunal veigrunn samt øvrig kommunal eiendom.

Det vises til meldingen i sin helhet, som blant annet ligger på kommunens hjemmeside.

Under følger en kort oppsummering på hva Vegårshei kommune er medeier og har eierinteresser i.

KOMMUNENS EIERINTERESSER I AKSJESELSKAP

- KLP – Kommunal landspensjonskasse
- Durapart AS
- Lisand Industrier AS
- Aust-Agder Næringselskap AS
- Vegårshei ski- og aktivitetssenter AS
- Risør- og Tvedestrandregionens avfallsselskap AS (RTA AS)
- Agder Energi AS
- USUS AS

KOMMUNENS DELTAKELSE I INTERKOMMUNALE SELSKAP (IKS)

- Aust-Agder Revisjon IKS
- Aust-Agder Museum og Arkiv IKS
- Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

KOMMUNENS DELTAKELSE I STIFTELSE

- Aust-Agder Utviklings- og kompetansefond
- Vegårshei Bygdetun

KOMMUNENS DELTAKELSE I SAMVIRKEFORETAK (SA)

- AT Skog SA
- Biblioteksentralen SA

KOMMUNENS DELTAKELSE I INTERKOMMUNALT SAMARBEID

- Offentlig fellesinnkjøp på Agder (OFA)
- Interkommunal forsikringsordning
- Interkommunalt Utvalg mot Akuttforurensning (IUA)
- Driftsassistansen i Aust-Agder (DA)
- Opplæringskontoret for offentlig sektor i Agder
- Friluftsrådet Sør
- Oppreisningsordningen for barnevernsbarn
- Regionalt næringsfond for Østregionen
- Kommunesamarbeidet Østre Agder

KOMMUNENS DELTAKELSE I ORGANISASJONER/FORENINGER

- Kommunenes Sentralforbund (KS)
- Vegårshei skogeierlag
- Vegår Grunneierlag
- Vegårshei frivilligsentral

EGET FORVALTNINGSORGAN I KOMMUNEN

- Vegårshei kirkelige fellesråd

KOMMUNENS SAMARBEID MED BANK

- Østre Agder Sparebank

KOMMUNENS DELTAKELSE I ANDRE SAMARBEIDSLØSNINGER

- Reiselivssamarbeid (web-basert)
- Samarbeid om landbruksnæringen
- Sørlandsrådet
- K 14
- Overordnet strategisk samarbeidsutvalg (OSS)

BYGG – EIENDOM – ANLEGG OG TOMTER

- Kommuneskogene
- Annet kommunalt eid areal, samt veier
- Kommunal bygningsmasse
- Kjøretøy/maskiner

FAGLIGE NETTVERK

Det finnes mange formelle og uformelle administrative nettverk mellom to eller flere kommuner innen alle fagfelt. Disse omtales ikke nærmere her, men nettverkene er svært viktige for utførelsen av gode faglige tjenester. Nettverkene bidrar til at ansatte i små enheter får samarbeidet om felles utfordringer i en større faglig sammenheng.

7. INFORMASJON OM ROBEK

UTDRAG FRA DEPARTEMENTETS PRESISERINGSBREV (nb: refererer til nåværende – ikke ny kommunelov).

2 Årsbudsjett eller økonomiplan i ubalanse

2.1 Innregistrering

2.1.1 Årsbudsjett i ubalanse – kriterium a

En kommune skal meldes inn i ROBEK under kriterium a dersom kommunestyret har vedtatt et årsbudsjett uten at alle utgifter er dekket inn på budsjettet.

Det vises til kommuneloven § 46 nr. 6 samt forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner § 5 som fastsetter at budsjettet skal settes opp i balanse. I henhold i forskriften § 15 skal det vedtatte årsbudsjettet foreligge som eget dokument senest 15. januar i det år budsjettet gjelder for. Årsbudsjettdokumentet samt budsjettet for lånefondet skal sendes departementet (dvs. fylkesmannen) til orientering straks de foreligger.

Når fylkesmannen har mottatt kommunens vedtatte årsbudsjett, skal fylkesmannen kontrollere dette opp mot kriterium a.

Dersom årsbudsjettet er vedtatt med ubalanse (bunnlinjen viser et merforbruk, eller er saldert med uspesifisert innsparing), skal fylkesmannen melde fra til departementet om at kommunen oppfyller kriterium a for registrering i ROBEK. Begrepene ubalanse og uspesifisert innsparing er nærmere omtalt i punkt 2.2.

Registrering av kommuner etter kriterium a foretas på grunnlag av opprinnelig vedtatt årsbudsjett. Vedtak om endringer i årsbudsjettet etter kommuneloven § 47 nr. 3 anses ikke som grunnlag for registrering i ROBEK, jf. departementets brev av 29.9.2005 til Fylkesmannen i Vestfold (sak 05/2467).

2.1.2 Økonomiplan i ubalanse – kriterium b

En kommune skal meldes inn i ROBEK under kriterium b dersom kommunestyret har vedtatt en økonomiplan uten at alle utgifter er dekket inn på økonomiplanen.

Kommuneloven § 44 nr. 4 setter krav til at hvert enkelt år i økonomiplanperioden skal settes opp i balanse. I henhold til § 44 nr. 8 skal økonomiplanen og endringer i denne oversendes departementet (dvs. fylkesmannen) til orientering.

Når vedtatt økonomiplan er mottatt, skal fylkesmannen kontrollere dette opp mot kriterium b.

Dersom ett eller flere år i økonomiplanen er vedtatt med ubalanse (bunnlinjen viser et merforbruk, eller er saldert med uspesifisert innsparing), melder fylkesmannen fra til departementet om at kommunen oppfyller kriterium b for registrering i ROBEK. Begrepene ubalanse og uspesifisert innsparing i økonomiplanen forstås på samme måte som for årsbudsjettet, jf. nærmere omtale i punkt 2.2.

Dersom kommunen vedtar økonomiplanen forut for behandlingen av årsbudsjettet, skal ubalanse i år 1 i økonomiplanen etter departementets vurdering ikke anses som ubalanse i årsbudsjettet, og således ikke gi grunnlag for innmelding etter kriterium a, men innmelding etter kriterium b.

2.2 Nærmere om ubalanse i årsbudsjett og økonomiplan

Etter kriterium a og b skal kommunen registreres i ROBEK dersom det er vedtatt et årsbudsjett eller en økonomiplan uten at alle utgifter er dekket inn, omtalt i brevet her som økonomisk ubalanse.

8. UTTALELSER

Under budsjett- og økonomiplanprosessen har det kommet ulike innspill til kommunedirektøren. Det er kommunedirektørens hensikt, sammen med sin ledergruppe, å vurdere alle innspill og foreta krevende prioriteringer i en særdeles vanskelig økonomisk situasjon. Skriftlige innspill som kommunedirektøren har mott før sin presentasjon av årsbudsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024, legges ved i dette dokumentet.

Etter kommunedirektørens presentasjon av sitt forslag til årsbudsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024, er det grunn til å anta at det kan komme ytterligere uttalelser fra blant annet følgende:

- Råd for eldre og for personer med funksjonsnedsettelse
- Fagforbundene
- M.fl.

Alle uttalelsene blir lagt som vedlegg til den saken, som legges frem for politisk behandling i formannskapet 17.11.20 og i kommunestyret 08.12.20.

Under følger noen uttalelser.

Behovsoversikt fra Kirkelig fellesråd 2021

Fellesrådet har lagt frem behovsoversikt for 2021 for kommunen på 1.434.686 kr. I behovsoversikten er det lagt inn 25.000 kr til prostidiakon, 26.400 kr til møtegodtgjørelse, 36.000 til utgifter ved ferievikar ved graving og 22.500 kr til lønn for en 5 % klokkestilling. De siste årene har kommunen betalt for vikarer ved planlagt fravær på kirkegården. Dette blir det etter avtale slutt på fra 2021. Utgifter til dette beregnet til kr. 36.000,- bør derfor legges inn i rammeoverføringen fra kommunen.

Klokkestillingen har i flere år blitt utført på frivillig basis i den tro at det skulle gagne kirka. I og med at denne summen ikke har lagt inne i budsjettet på mange år, har heller ikke denne summen vært synliggjort og mest sannsynlig heller ikke vært en del av grunnlaget for rammetilskuddet.

Forslaget fra fellesrådet er at kommunen legger dette inn i rammetilskuddet uten at fellesrådet ansetter noen i denne stillingen. Arbeidet utføres på frivillig basis og pengene spares til å installere automatisk klokkeering slik at klokkestillingen etter hvert kan utføres av kirketjener.

Vegårshei kirkelige fellesråd har i løpet av 2020 vedtatt innsparinger og nedbemanning som i 2021 vil gi en samlet besparelse på ca. kr. 354.000,-. I forhold til rammebevilgningen i 2020 er dette en besparelse på 26,5%. En ytterligere nedbemanning vil få ekstremt store konsekvenser for driften av fellesrådet og menigheten.

Kommentar fra biblioteksjefen om foreslått kutt

I forbindelse med at rådmannen har lagt inn et forslag om å kutte bibliotekstillingen fra 70% til 50% sender jeg dette til dere som et innspill til det punktet. Jeg som bibliotekleder er ansvarlig for å synliggjøre hva et bibliotek er, alle oppgavene som er knyttet til det, få biblioteket til å fungere for alle aldersgrupper og at biblioteket skal være en god plass for alle

å være. Jeg har som sagt ansvaret for både skole og folkebiblioteket. I tillegg har jeg ansvar for utleie av Vegårsheihallen og bibliotekrommet, og at fakturaer blir sendt ut. Jeg er kommunens kontaktperson når det gjelder bygdekino, og søknad om kulturmidler. Den kulturelle spaserstokken er jeg også ansvarlig for, og må rapportere årlig om bruk av disse midlene.

Meråpent bibliotek

Meråpent bibliotek har vi hver dag fra kl.6.00-22.00. Dette har vi hatt siden 2013 da Vegårshei sammen med to andre kommuner fikk støtte fra Nasjonalbiblioteket til å utvikle meråpent bibliotek. Tanken bak dette prosjektet var og er fortsatt å gjøre bibliotekets samlinger og lokale tilgjengelig utenom betjent åpningstid. Jeg må presisere at det ikke er mindre arbeid for meg å gjøre selv om det er meråpent. Det sier seg selv når biblioteket blir brukt mer så er det mer bøker som må ryddes i ettertid, og også bestillinger og beskjeder ligger og venter på meg fra brukerne av meråpent. Jeg må også i større grad legge til rette for at brukerne av meråpent finner det de skal, og at det er ryddig og greit er en forutsetning for at meråpent skal fungere.

Konsekvenser av å ha et mindre betjent bibliotek

Brukerne kan ikke bruke meråpent i den grad de gjør i dag. Det blir heller ikke mulighet til å opprettholde de tilbudene vi har i dag som bibliotekklubb for mellomtrinnet og språkkafè for flyktninger. Det blir et mye dårligere tilbud til skolebiblioteket, og i verste fall får de bokkasser i klasserommene, og lærerne må finne bøker selv til elevene.

Håper jeg har synliggjort viktigheten av å opprettholde den stillingen som vi i dag har på biblioteket. Biblioteket er faktisk den eneste utadretta tilbudet kommunen har til innbyggerne, og hvor kultur også blir i varetatt til en viss grad. Biblioteket er viktig for lokalmiljøet noe jeg også har merket mer av etter at kommunehuset ble stengt. I denne forbindelsen vil jeg nevne «biblioteket som samskaper». Samskaping handler om at kommunen sammen med innbyggere, næringsliv, organisasjoner og foreninger utvikler nye løsninger for å skape et godt lokalsamfunn og et best mulig liv for det. Dette kan du lese mer om i denne artikkelen fra november 2019, som sier ganske mye om hva et folkebibliotek er i dag:

<https://www.ks.no/kommunespeilet/kultur-idrett-og-fritid/bibliotekene-fra-bokhus-til-menneskehusfra-bokutlan-til-offentlig-moteplass/>

Tilslutt vil jeg ta med noen tall fra statistikken som er levert Nasjonalbiblioteket for 2019. Her sammenligner jeg Vegårshei med nabokommunene Gjerstad og Åmli.

Antall besøk totalt på biblioteket ila 2019	Førstegangsutlån totalt ila 2019
Vegårshei 9500	Vegårshei 13408
Gjerstad 2549	Gjerstad 5977
Åmli 5154	Åmli 9594

I Gjerstad jobber biblioteksjefen 100% stilling hvor av 60% er på folkebiblioteket, 20% på skolebiblioteket, og de resterende 20% som kulturkonsulent. Budsjettet for 2020 på innkjøp av bøker, tidsskrifter ol. var på 45 000.

I Åmli jobber biblioteksjefen 100% stilling hvor av 30% er på skolebiblioteket. Budsjettet for 2020 på innkjøp av bøker, tidsskrifter ol. var på ca. 150 000.

På Vegårshei jobber jeg som biblioteksjef i en 70% stilling hvor av 50% er på folkebiblioteket, og 20% på skolebiblioteket. Budsjettet for 2020 på innkjøp av bøker, tidsskrifter ol. i tillegg til multimediautstyr var på 44 000.

Som dere ser er det lite å spare av penger og ressurser på Vegårshei bibliotek. Kontakt meg gjerne hvis det er noe dere lurer på.

Sonja Lindtveit,
v/Vegårshei bibliotek
Tlf: 37168614
vegsli@vegarshei.kommune.no

Fagforbundets kommentarer til kommunedirektørens forslag

At dette blir vanskelig, er lett å erkjenne, man blir ydmyk ovenfor politikere som skal ta valg mellom barn, eldre, ansatte, voksne, vei, skatt og mye mer. Men dette som bakteppe ønsker Fagforbundet å kommentere kommunedirektørens budsjettforslag sett fra vår organisasjons side.

Vegårshei kommune leverer mange tjenester til sine innbyggere, det er vanskelig å velge nå, hva som er det viktigste? At det blir lovbrudd, ja det ser vi uansett av dette budsjettforslaget, med forslag om kutt kjøkken tjenester, psykisk helse og rus, bibliotek, ja listen er uendelig lang. La oss ikke glemme kuttene 2 ansatte i administrasjonen fikk 14 dager til å finne en besparelse på 2000000 nok.

En ting er i alle fall sikkert, dere har mange dyktige ansatte som står på dag og natt. De er trofaste, pliktoppfyllende og lojale, de har vært her i mange år, og bør belønnes for det, dersom de skulle mangle «riktig kompetanse»- javel så får vi gjøre de i stand til å få riktig kompetanse, Ikke si opp folk- eller bytte de ut!

Kommunedirektøren innfører innkjøps og ansettelses stopp, men som tillitsvalgt har jeg sett både avdelingsleder stilling, sykepleier stilling og sist men ikke minst så er det temaet omkring HR og organisasjonssjef. Har vi ikke ansatte som er mer en skikket til å ivareta oppgavene i denne «boksen» frem til kommunalsjefen er tilbake etter endt permisjon. (Det er det vi alle håper på). Det betyr at vi kan unngå ytterligere oppsigelser, som dere vet kan koste mere enn det smaker.

Det er vanskelig å velge hvilke kutt som skal trekkes frem i dette skrivet – uansett hvilke kutt kommunestyret velger, vil de få domino effekt. Det hjelper lite at dere velger tiltaket som gir eleven riktig antall delingstimer, hvis man har en psykisk syk far eller mor hjemme som ikke fungerer. Om det er riktig å beholde nok ansatte på kjøkkenet, for å fokusere på ernæring for eldre, eller nok varme hender i eldreomsorgen, kontra skatt på næring, eller private veier.? Fagforbundet har flere ganger utfordret kommunedirektøren i at man kutter et sted, eksempel på bibliotek, der en ansatt er i gang med utdanning. Det er arbeidsgiver Vegårshei kommune som satt krav til denne utdannelsen. Når man setter denne stillingen og alle de andre stillingene som kuttes opp mot utlysninger, eller økning av stillinger- Må det være lov å spørre om det er slutt på å fremstå som seriøs og redelig arbeidsgiver. Å bli møtt med svaret «*jammen det er rammebudsjettering, så hvis det er innenfor enhetens rammer*» Dette fremstår som provoserende og underlig i tiden vi nå befinner oss! Vi minner kommunedirektøren på at det er til syvende sist en pengesekk.

Kjøkkenet

Stortingsmeldingen Leve hele livet som ble lansert i 2018, har stor fokus på ernæring og kvalitet på maten som tilbys eldre. Her følger tilsynsmyndighetene opp i kommunene med nettopp fokus på dette. Ernæring er mer enn bare mat, og særlig eldre er utsatt for feil og underernæring som følge av manglende oppfølging. Kjøkkenet leverer ikke bare mat til beboere på sykehjemmet, men også til mange beboere i omsorgsboligen og hjemmeboende. I tiltaket *028 øke catering på kjøkkenet* ser ikke Fagforbundet det som forsvarlig og deretter kutte en 20 % stilling. (*Tiltak 062*) Dette tiltaket bærer preg av hastverk, lite gjennomtenkt, det har heller ikke vært drøftet med tillitsvalgte.

Se vedlegg 1 for uttalelsene fra ansatte.

Renholdstjenester.

Vi har alle sett viktigheten av renholderne våre, gjennom pandemien vi står i. De har vist stor fleksibilitet og ståpå vilje, de ble raskt definert som kritisk personell på lik linje som helsearbeidere. I budsjettforslaget er det to tiltak *063 Effektivisere renholdstjenesten og 018 kutt i renholdstjenesten* som ikke samsvarer. Det fremstår ikke som realistiske tiltak, rådmannen har ikke noen kommentar eller hensyntatt noen av det de ansatte leverte en utfyllende rapport om renhold og praktisk bistand, ei heller hvor de mener det er riktig å samle disse tjenestene.?

Barnehage

Fagforbundet advarer mot å legge ned Ubergsmoen barnehage i *tiltak 058- Optimalisere barnehage strukturen*. Det kan føre til at en ny privat aktør starter opp, noe som koster kommunen mer. Bakgrunnen for dette er at private barnehager får tilskudd ut fra kostnadene i kommunens kommunale barnehager. Unntaket er dersom kommunen ikke selv har barnehager. Det vil også være en fare for at foreldre som er bosatt i nedre del av Vegårshei kommune vil søke barnehage i for eksempel Tvedestrand kommune, avhengig av hvor man jobber. Dette må Vegårshei kommune koste, og optimalisere barnehagestrukturen er ikke nødvendigvis å legge ned. Reduksjon i støtte fremmedspråklige tiltak 029, kommentar under skole.

Skole

Vegårshei skole har løst oppdraget godt de siste årene. Nå er det på tide at barna får et skoletilbud 5 dager i uken. Konstituert enhetsleder har informert om avvik som meldes ukentlig ifht. krevende arbeidsforhold- dette må tas på alvor. Det er positivt at det satses på skole, men igjen er det dominoeffekt som må nevnes. *Tiltak 029, og tiltak 007* – hvordan disse to vil slå ut vet vi ikke, vi har uttalelser fra lærere og fagarbeidere som poengterer nytten av begge deler. Alle barna i skolen bør få likeverdig tilbud i Vegårshei kommune uavhengig av etnisk opprinnelse. Er disse forslagene godt nok utredet?

Helse og mestring.

Telemarksforskning har bestemt hva som er riktig pleiefaktor på VBO. Før vi sier at det er godt nok for mor, far, bestemor eller bestefar. Les avvikene fra denne enheten, også de som ligger i det gamle avvikssystemet. De ansatte melder mange avvik, begge yrkesgruppene melder på HMS, måltider med mer. De ansatte melder om fravær av spisepause, eller pause i det hele tatt. De ansatte spør- kommer avvikene videre? De melder om gode kollegaer og godt arbeidsmiljø, takk og lov sies det- for forsvarlig drift er det ikke lenger.

2 avdelingsledere eller 2 50 % stillinger (kommenterer ikke på 100 % som eksisterer)

Både helsehuset, fysioterapi, ergoterapi og psykisk helse og rus er «selvgående tjenester» det er dyktige ansatte som gjerne består av en enkelt ansatt eller noen få sammen. Klokkekartnet er institusjonstjenester, hadde det ikke vært mere naturlig at de lå under institusjon eller det de ønsker selv, hjemmebaserte tjenester. På denne måten kan man unngå unødig ansette en avdelingsleder for ansatte som klarer seg utmerket med direkte linje til enhetsleder. Dette vil da bety at man har spart 50 % i den «boksen» man kan unngå kuttet i psykisk helse og rus og samtidig ha 30 % stilling til fordeling der det trengs. Dog de er vel tildelt i ramma, og kan derfor ikke flyttes.

I psykisk helse og rus har vi fagansvarlig og har klart oss utmerket med det i hele 2020. Vi minner oss selv på, at vi er her for å gi tjenester til innbyggere, oppretthold psykisk helse og rus med 2.2 årsverk. Det er helt nødvendig.

Vedlegg 2 uttalelse fra ansatte i psykisk helse og rus.

Det er mye mer som skulle vært nevnt, budsjettet er jobbet frem mellom kommunedirektør og enhetsledere. Fagforbundet har ikke sett enhetslederens svar, eller begrunnelse for valg. Vi er uenig i rammebudsjett, vi forholder oss fortsatt til stillingshjemmelen og mener at før vi kan ta oss råd til å ansette nye, må vi ta være på de vi har!

Helt til slutt skal UT advare mot å kutte i AMU midler, de vil bli sårt trengende fremover for arbeidsmiljø tiltak. Den utfordrende situasjonen Vegårshei kommune nå står i, gjør noe med arbeidsmiljø- det er noe vi vet med 100 % sikkert. I tillegg så har vi en post vi har vært bedre på en alle våre nabokommuner, vi har derfor godtatt å ligge litt lavere i lønn.

Erkjentlighetsgaver.

Disse ble redusert i fjor. Tiltak nr 055 er det siste dere anerkjenner de flinke, lojale ansatte med. La denne posten stå! – den har aldri vært budsjettet med, kommunedirektørens tall er derfor tenk på et tall. Ta bort 10 år, men ikke fjern tiltak 055 i sin helhet! Når man har vært ansatt i Vegårshei kommune i 20 og 30 år så skal man hedres for innsatsen. Det er i det minste en liten takk!

Lykke til med budsjettvedtak 2020.

Mvh.

Kine Lorentzen

Hovedtillitsvalgt i Fagforbundet.

Vegårshei kommune

Vedlegg 2

Reduksjon av stilling på kjøkkenet (Fagforbundets vedlegg 1) .

Viser til møte mandag 9/11-20, med Maja og Hannelore angående reduksjon av stillingsprosent på kjøkkenet.

Har følgende kommentarer til dette:

Personalansvar på kjøkkenet

Etter forrige omorganisering så falt personalansvaret for de ansatte på kjøkkenet på avdelingsleder ved VBO. Dette gjør at ansvaret for stillinger ligger der. Finner det derfor ikke riktig at kjøkkensjefen skal komme med tilrådning i en stillingsreduksjon som ikke er forsvarlig ift kjøkkenets drift. Vi jobber som et team på kjøkkenet og en slik tilrådning vil

belaste, ikke bare driften hardt, men også arbeidsmiljøet. Vi skal også fungere som et team etter dette.

Kjøkkenets drift

Kjøkkenet har ansvar for produksjon av mat til VBO, boligen og hjemmeboende. I tillegg til dette har vi en del catering. For å klare dette har kjøkkenet 3 stillinger fordelt på 4 ansatte. Dette fordeles ved at det er 1 på i helgene og 2 på mandag – fredag. I tillegg har vi 1 dag med 3 stk på i uka. Dette brukes for å forberede helga og avlaste tungt belastende dager, så som varemottak og matlevering ut av huset til hjemmeboende og catering. Kjøkkenet skal også ha et forsvarlig renhold hele året. Ekstra renhold, vask av skuffer, skap, kjølerom, kantine, tørrlager etc gjøres også på dager med 3 på. Det er også 1 dag pr uke til administrativt arbeid, se eget avsnitt. Ved sykdom så leies det ikke inn vikar på dager med 3 stk på eller når det er kontordag. Det vil si at reduksjon i stillinger automatisk vil øke vikarbruken. Denne praksisen gjøres utelukkende for å spare penger for arbeidsgiver og belaster egentlig personalet urimelig sterkt. De ukene dette oppstår så er arbeidspresset for stort og burde unngås. Vår erfaring er at det ikke lar seg gjøre over lengere tid dersom arbeidsoppgavene skal utføres på en forsvarlig måte uten urimelig høyt press.

Sykdom på kjøkkenet

Dessverre så har vi også 2 ansatte med kronisk sykdom som gjør at det er forhøyet bruk av sykemelding. Det er fritak for arbeidsgiver-perioden for denne ene, ikke den andre. Ved enda høyere belastning er det forventet at sykefravær kommer til øke. Dermed vil vikarbruken øke og innsparingen ved stillingsreduksjonen forsvinne helt eller til og med føre til merforbruk.

Nyansettelser(RE)

Vi har hatt en stilling på 40 % som det har gått midlertidig ansatte i frem til for 3 uker siden. De som vikarierte i denne stillingen ble da fast ansatt. Finner det veldig merkelig at man gjør om totalt på denne vurderingen bare 3 uker etterpå, og ber om reduksjon av stilling. Det er urimelig ovenfor de som er ansatt og veldig dårlig personalpolitikk.

Årsak til stillingsreduksjon

Det har kommet meg for øret at det er utlyst stilling som sykepleier på 100 % på VBO til erstatning for stilling på 75 %. Jeg finner det vanskelig å ikke se sammenhengen med ønske om 20 % stillingsreduksjon på kjøkkenet.

Kontordagen

Kjøkkensjefen har 1 kontordag pr uke. Denne brukes til:

- Bestilling av varer til kjøkkenet
- HMS- internkontroll
Kjøkkenet skal til enhver tid driftes etter mattilsynets lover og regler. Vi har jevne tilsyn fra denne myndighet
- Godkjenning av timelister
- Turnusplanlegging
- Attesteringer av regninger
- Fakturering for catering, hjemmeboende, boligen og private
- Menyplanlegging
- Vedlikehold av matmerkingssystem

- Møter og kurs ifm innkjøpsordningen til Agder fylke, Aivo og internt
- Daglig drift av kjøkkenet –ukeplanlegging, inntak av vikarer mm.
- I tillegg så brukes store deler av disse 20 % på kjøkkenet til produksjon ved høyst belastede dager, ved sykdom, catering og når det trenges ekstra renhold

Dette utgjør mere enn 20 % stilling og bruk av pcen hjemme på kveldstid for å rekke over dette er ikke uvanlig.

Sluttkommentar

Det er ikke noen god ide å redusere med 20 % stilling på kjøkkenet. Konsekvens kan fort bli noen av de følgende:

- Økte kostnader pga flere sykedager
- Bruk av flere ferdigprodukter, som er dyrere, for å kompensere for bortfall av stilling
- Dårligere renhold og manglende rutiner ift HMS og krav fra mattilsynet
- Overføring av kontorarbeid til andre avdelinger
- Bortfall av catering – lavere inntekter

Kjøkkenet har de seneste årene allerede effektivisert kraftig ved lavere personellbruk og økt produksjon ifm det 4 måltid. Det vil i fremtiden bli større etterspørsel etter utlevering av mat i kommunen, da lavere inntak til VBO vil føre til flere hjemmeboende- pleietrengende. Andelen eldre i kommunen vil øke fremover og man kan vente at etterspørselen øker. Ikke minst forbi de som får behov for levering av mat, krever høyere kvalitet enn dagens eldre forventer. Håper dette kan klargjøre noen av konsekvensene ved ytterligere reduksjon av personell ved kjøkkenet kan føre til.

*Laila Myrstad, Kjøkkensjef
Vegårshei Bo og Omsorgssenter*

Til Maja Jørgensen, enhetsleder NAV og oppfølging (Fagforbundets vedlegg 2)

Innspill i forhold kutt Psykisk helse og rus i budsjettforslag

Psykisk helse og rus i Vegårshei kommune er pr i dag organisert i enhet for NAV og Oppfølging, men flyttes over i enhet for helse og mestring fra 01.01.2020.

Litt bakgrunn; Vegårshei kommune ansatte psykiatrisk sykepleier i 100% stilling i 1998, denne var da organisert i enhet for Helse- og omsorg. Fra 1999 ble det tjenesten utvidet med 70%. I 2012 ble tjenesten Psykisk helse og rus flyttet til NAV og Oppfølging. Antall årsverk var frem til 2016 1.7, da ble det utvidet med 0.5 altså til 2.2 årsverk.

Kort fakta:

Antall årsverk pr i dag 2.2

Pr i dag følges opp 48 brukere i psykisk helse og rus

Sammenligning årsverk i Psykisk helse og rus i tilsvarende nabokommuner:

Gjerstad 4 årsverk

Åmli 3.5 årsverk

Oppgaver pr i dag:

Individuell oppfølging etter vedtak, lovpålagt

Turgruppe en gang pr uke
Forebyggende oppgaver (SLT)
Fagansvar 10-20%

Konsekvenser av kutt:

1. Avslutte turgruppe

Turgruppe en gang pr uke. Har holdt på siden 2013. Er ikke lovpålagt, men er vårt eneste gruppetilbud. Mosjon og sosialt samvær. Et viktig tilbud for flere brukere. Dette tilbudet blir også benyttet til utprøving ifht NAV, eksponering ifht sosial angst osv. Konsekvenser av å kutte dette kan være økt trykk på vedtakstimer (individuell oppfølging).

2. Kutte eller flytte SLT koordinator

Kommunestyret i Vegårshei kommune vedtok 14.11.2017 å innføre SLT-modellen i Vegårshei kommune. SLT er en **S**amordningsmodell for **L**okale, forebyggende **T**iltak mot rus og kriminalitet. Oppgaver lagt til SLT-koordinator:

- Kalle inn til møter i koordineringsgruppen hver sjette uke, og skrive referat. Her deltar SLT-koordinator, barnevern, politikontakt og inspektør fra Vegårshei skule.
- Delta i nettverk for SLT øst i Agder
- Delta i Politiråd
- Kontaktperson for Ungdataundersøkelsen og ungdata junior
- Kontaktperson for nasjonalt tilskudd mot barnefattigdom, herunder tiltak som gratis heiskort
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan
- Ungdomskontrakt
- Samarbeid med politi om rusforebygging i 10. trinn

3. Fagansvar legges til ny avdelingsleder

Dette anses ikke som hensiktsmessig, tjenesten drives i dag kostnadseffektivt med fagansvarlig i tjenesten.

4. Venteliste

Vi har lagt stor vekt på viktigheten av å sette i verk tiltak tidlig for å forebygge at lidelsene blir tyngre og mer langvarig. Dersom vi må begynne å operere med ventelister kan det medføre at lidelsestrykket øker, og oppfølging kan bli mer langvarig.

Vegårshei 10.11.20

Ansatte i Psykisk helse og rus

UDF's syn på rådmannens budsjettforelegg for 2021

HTV i Utdanningsforbundet er en gang noe forenklet blitt fortalt at politikk handler om fordeling av goder og byrder i samfunnet. Så også på Vegårshei. Politikerne står overfor svært vanskelige prioriteringer under høstens budsjettforhandlinger. Privatisering av veier, eiendomsskatt og skatt på næring vil ubønnhørlig bli vurdert opp mot nedskjæringer i de ulike enhetene. Det er imidlertid ikke bare politikerne som står overfor vanskelige valg. Kommunedirektøren har nærmest fått den umulig oppgave av politikerne, der han skal legge frem et ansvarlig budsjett basert på krav om store innsparinger. Dette innebærer store nedskjæringer på hver enkelt enhet. Og alle ansatte i Vegårshei har for lengst tatt innover

seg de økonomiske realitetene. Kommunedirektøren har ved flere anledninger påpekt at vi skal levere de samme lovpålagte oppgavene, men mer effektivt og til redusert kvalitet. Likevel er det HTV's oppgave her å påpeke at nå nærmer vi oss bristepunktet på hva som er godt nok!

I BHG og skole ser vi hvordan pedagognorm og bemanningsnorm nå blir brukt mot sin intensjon og er blitt en minstenorm i ordets rette forstand. Mens dette i begynnelsen ble sett på som en styrking av BHG og skole, ser vi nå hvordan det kuttes ned til normen over alt. Videre; i forbindelse med prosjektet fra IOP (individuell opplæringsplan) til TOP (tilpasset opplæring), forsvinner et årsverk i spesialpedagogikk. Og en av forutsetningene bak de sakkyndige vurderingen til PPT, var nettopp at organiseringen av skolehverdagen skulle gjøre/skal gjøre dette mulig. Dette forutsetter delingstimer på ungdomsskolen. Slik situasjonen nå ser ut til å bli, må ressurser flyttes fra ungdomstrinnet over til barne,- og mellomtrinnet. Det er også slik at satsningen fra IOP til TOP slår uheldig ut på pedagognormen. Mens spesialpedagoger med enkelttimer under IOP ikke blir regnet med i pedagognormen, blir disse tellet med under TOP. Flere kontaktlærere har nå gitt uttrykk for at mange av elevene står i fare for ikke å få det de har krav på. Og som en ytterste konsekvens, vil man her kunne se en reversjon der pendelen igjen vil svinge tilbake mot flere enkeltvedtak og mer spesialundervisning. Men andre ord en langt dyrere løsning på lang sikt. I samme åndedrag må det også nevnes at fokusgruppen med særlig hjelp til de meste sårbare elvene, også står i fare, da ressurser vil måtte omfordes. Igjen står vi i fare for å spare penger på kort sikt, men få mangfoldige merutgifter tilbake på lang sikt. Vi er også avhengig av at våre ny ankommende landsmenn får den støtten de trenger inne i klasserommet. I dag har disse en 2-språklig assistent som gjør det mulig for de å være inne i klasserommet og forstå undervisningen. UDF mener det er rett og rimelig at elver fra andre land får denne hjelpen. Vegårshei har tross alt sagt ja til å ta imot flyktninger og med dette følger det både øremerkede midler og forpliktelser. I tillegg til også å ha en konfliktdepende innvirkning i klasse miljøet, bidrar den 2-språkelige assistenten til å være et bindeledd mellom hjem og skole, der språkbarriere ellers hadde vært et stort problem. Det samme gjelder reduksjon i årsverk «støtte fremmedspråklige» i barnehagen til barn som trenger det og familier som trenger veiledning. Her er språkhjelp minst like viktig og en rask integrering i det norske samfunnet, vil kunne spare Vegårshei kommune for mange utgifter på lang sikt.

Det legges også opp til kutt i støttefunksjoner. Den nye omorganiseringen er vel og bra og gir et håp om at rektor og styrer kan ha enda mer fokus på pedagogisk utvikling, men om viktige støttefunksjoner forsvinner eller kuttes ned på, står vi i fare for at vi å får svært godt betalte saksbehandlere! Det satses på IKT på Vegårshei, og det er lagt inn økonomiske gevinster på sikt som følge av dette, men når man samtidig reduserer IKT-ressursen på skolen, er det vanskelig å se hvordan dette henger i hop! Det sies at dette skal driftes fra IKT Agder, men elevene trenger ofte hjelp der og da! Og om de ikke får det, vil det gå ut over undervisningsopplegget og læringsutbyttet.

UDF stiller også spørsmålstegn ved reduksjon av bibliotekarstillingen! Nylig ble vedkommende ansatt i stillingen med krav og å fullføre utdannelsen som bibliotekar parallelt. Man sender således svært uheldige signaler, når man så i ettertid velger å kutte ned på denne stillingen. I et samfunnsperspektiv er det også svært viktig at bibliotek tjenestene opprettholdes. Biblioteket er flunkende nytt og flott i tilknytning til den nye ungdomsskolen og bør være hjertet og samlingsstedet for vegårsheingene, ikke bare for skoleelevene, men for

alle innbyggerne i Vegårshei. Men når det er sagt, så må det spesielt nevnes at bibliotekaren utøver en spesielt verdifull tjeneste for skolens lærere og elever.

Imidlertid er det svært gledelig nå å se at kostnader til 5-dagers skoleuke er lagt inn i budsjettet. Det koster riktignok 200 000 mer i året (skyssutgifter), men vil på lang sikt kunne føre til samfunnsøkonomiske gevinster på andre områder i Vegårshei kommune. 5-dagers skoleuke vil være ønskelig med tanke på kontinuitet i undervisningen og således unngå 2 «mandager». Riktignok har ikke forskningen påvist noen sammenheng mellom 4 eller 5 dagers skoleuke og skoleprestasjoner, men det antydes muligens en økning av spes.ped elever ved fortsatt 4-dagers uke. 5-dagers skoleuke er også ønskelig med tanke på å inkludere de barna som blir holdt hjemme på onsdager og ikke minst er det svært ønskelig med tanke på å kunne innføre en heltidskultur i Vegårshei kommune, som også vil kunne fremme heltidsstillinger og derigjennom likestilling.

Man trenger kanskje ikke minne vegårsheiingene om at det er lite lurt å spare seg til fant eller å pisse i buksa for å holde varmen. Men det er jo nettopp det man står i fare for å gjøre med dagens situasjon og forslag til besparelser i kommunesektoren. Alle sektorer har fått kniven på strupen og må skjære inn til beinet. Lavere bemanning i helse og omsorg og lavere pedagogtetthet på skole og i barnehage, vil på lengre sikt kunne føre til større merbelastning og økt sykefravær og dertil påfølgende merutgifter. Allerede nå gir personalet rundt om i de ulike enhetene uttrykk for at de er på randen av sammenbrudd og ikke tåler mer nedbemanning.

Selvfølgelig har også Utdanningsforbundet tatt innover seg at det også må kuttes i oppvekstsektoren. Men UDF må her minne om at både BHG og skole ble drevet svært så kostnadseffektivt forut for prosjekt bærekraft og påfølgende nedbemanning om man legger KOSTRA tallene til grunn. Når man har kuttet så kraftig ned til beinet i de fleste enheter, er det nå så å si kun lovpålagte oppgaver med redusert kvalitet som står igjen. Når det minker på antall ansatte, så øker også slitasjen på de gjenværende ansatte. Dette vil igjen kunne vise seg i sykemeldingsstatistikken over tid og all erfaring tilsier at det kan være fornuftig å både ha en god grunnbemanning i helse og omsorg, samt høyere voksentetthet både i skole og BHG for å unngå merforbruket knyttet til vikarbruk.

De ansatte på skolen er nå helt på grensen av hva de nå klarer. Lærerne føler nå at de går på akkord med sitt samfunnsmessige mandat. De ser at elever ikke får den hjelpen de skal. De opplever hver dag utagerende elever som gjør hverdagen utrygg både for medelever, men også for ansatte. Sykemeldingene har den siste tiden skutt i været, og UDF har som en følge av dette fått høre om ansatte som ser seg om etter andre muligheter.

I dialogen mellom kommunedirektøren og hovedtillitsvalgte er utsagn som «å velge mellom pest eller kolera» og når krybben er tom så bites hestene», nevnt. Det er derfor viktig at både vi som hovedtillitsvalgte og enheter prøver å stå mest mulig samlet og prøver ikke bare å snakke for vår syke mor! Vi må se samlet og helhetlig på hele Vegårshei kommune. Men i dette perspektivet er det også viktig å se på oppvekstsektoren som en særlig viktig brikke på lang sikt. Det er her man skaper grunnlaget for selvstendige individer, som i fremtiden vil gjøre seg mindre avhengig av kommunale tjenester. Eller sagt på en annen måte; ved å kutte for mye i oppvekstsektoren nå på kort sikt, står vi i fare for å få mangfoldig igjen i merutgifter i senere kommunebudsjetter.

Så til slutt; Utdanningsforbundet har også fått med seg at Fylkesmannen krever at det legges frem et budsjett i balanse, men at man ikke nødvendigvis vil ettergå realismen i budsjettet! Bakom skremmes det med ROBEK-lista eller «skammens liste», men UDF har også fått med seg at kommunaldirektøren har uttalt at det nødvendigvis ikke trenger å være så negativt å bli satt under administrasjon. Noen vil kanskje se på dette som en fallitterklæring, men dette vil jo i langt større grad få synliggjort de utfordringer som en liten kommune som Vegårshei står overfor! Utdanningsforbundet er derfor av den oppfatning av at om det nå må kuttes ytterligere i oppvekstsektoren for unngå ROBEK-lista, så er kanskje det å bli satt under administrasjon, kanskje ikke så galt likevel når alt kommer til alt!

Bengt Otto Adeler

HTV og lokallagsleder UDF Vegårshei

DELTA - Kommentarer til budsjett 2021 – økonomiplan 2021 – 2024

Det er ingen tvil om at den økonomiske situasjonen er utrolig utfordrende for alle parter. Og det er heller ingen tvil om at de fleste av forslagene til kutt vil gå hardt utover tjenestene i alle sektorer. Grunnen til at kommunen eksistere er at vi skal levere tjenester som innbyggerne trenger og har rett på etter en rekke lovverk. Vi må først og fremst sørge for at lovpålagte oppgaver blir utført. Som arbeidsgiver har også kommunen ansvar for at de ansatte har et forsvarlig arbeidsmiljø og legge til rette for at de kan utføre jobben sin på en god måte.

Rett kompetanse på rett sted og på lavest mulig nivå

For å drive mest mulig effektivt er det viktig å bruke rett kompetanse på rett sted. Da blir det vanskelig å forstå at det skal lønne seg å for eksempel kutte på bibliotekstillingen, for så å sideforskyve oppgaver fra en fagperson til en helt annen yrkesgruppe. Feks. at lærere må ta seg av skolebibliotek. Er det smart? Er det lønnsomt? Oppgavene må fortsatt løses da er det vel best å bruke den som har den kompetansen?

Det samme med feks. konsulentstilling og inspektørstilling ved skolen. I følge uttalelsen til konstituert enhetsleder og rektor vil forslaget bety at oppgaver må flyttes fra konsulent til inspektør?! Det høres ikke ut som en fornuftig, lønnsom eller riktig prioritering.

Deltas oppfordring: Et budsjett som legger opp til å løse oppgavene på lavest mulig nivå i organisasjonen og bruke kompetansen på rett sted.

«Ubesatte stillinger»

Stillingshjemler til ansatte som har permisjon (som f. eks. kommunalsjef og miljø og næringsrådgiver) må være plassert i organisasjonskartet og i budsjettet fordi personene eier fortsatt stillinger i kommunen. Det er også lettere å forholde seg til for de ansatte og det er forutsigbart for organisasjonen. Dersom dette ikke gjøres vil vi få problemer senere dersom feks. de som er i permisjon velger å komme tilbake til sin faste stilling i Vegårshei kommune. Vi må ikke utsette å ansette i stillinger som vi vet vi må ha (styrer/rektor) og det må komme avklaringer på stillinger som har blitt holdt vakante. Det er ikke akseptabelt å holde stillinger vakante over lang tid. Det aller meste av oppgaver må fortsatt gjøres og vi kan ikke bare godta at disse «smøres utover» på færre ansatte, som får dette på toppen av sine 100 % stilling. Det undergraver at det faktisk er behov for disse stillingene.

Sårbare grupper

Strammer budsjetter går ut over alle, men er kanskje mest kritisk for de som er mest sårbare. For eksempel så har arbeidet med språk i barnehage og skole har vært svært verdifullt og resultatene viser at det har hatt stor betydning for det enkelte barn. Dersom dette arbeidet ikke kan videreføres vil det fort kunne slå tilbake i form av høyre utgifter til PPT, større belastning på pedagoger/fagarbeidere i barnehage/skole + i andre tjenester innenfor flyktning og helse og sosialtjenester. Kan dispensasjonsfond til flyktninger brukes til å opprettholde tilbudet i noen år til, slik det er meldt inn behov for?

Helse og mestring

Kan man se på en litt annen måte å organisere seksjonene i «Helse og mestring»? Eks. at seksjon for «Friskhet og mestring» (som består av mang autonome ansatte som har ansvar for sine fag), ikke har en seksjonsleder men forholder seg direkte til enhetsleder. Og på den måten klare å beholde noe mere ressurser til direkte tjenesteyting knyttet til psykisk helse og rus/flyktningetjeneste?

Deltas oppfordring: Forsøke å skåne de mest sårbare gruppene mest mulig.

Økt press på de ansatte

Etter Deltas mening går vi nå på akkord med hva som er forsvarlig de fleste steder i organisasjonen. Nedbemanningen fører til stadig økt press på de som er igjen i alle enheter – De samme oppgavene skal i stor grad løses, men med færre ansatte - vi driver i realiteten rovdrift på de ansatte. Delta er svært bekymret for at vi vil se mer økning i sykefravær, økt turnover og problemer med å rekruttere til stillinger framover. Vi forstår at situasjonen er alvorlig og at også ansatte må ofre sin del. Og det gjør de allerede i aller høyeste grad, hver eneste dag. Det er forslått kutt i AMU midler og kutte hele potten til erkjentlighetsgaver. Det aller meste av velferdstiltak for ansatte i kommunen er allerede på et minimum eller er helt borte. Summen til erkjentlighetsgaver er liten i den store sammenhengen. Vi mener derfor at kommune bør kunne gi en liten oppmerksomhet og anerkjennelse når noen har vært ansatt i 20 – 30 år. Reglementet kan revideres og det kan kuttes ned på summene og på når ansatte skal få en oppmerksomhet. F. eks kutte ut gave ved 10 år. fremfor å ta alt helt bort.

Deltas oppfordring: Behold noe midler til erkjentlighetsgaver

Bruk de inntektsmuligheten som ligger der

Det er ingen som ønsker å innføre eiendomsskatt verken på boliger, fritids- eller næringseiendommer, men har vi i realiteten noe valg? Det hadde vært fint om vi kunne ha råd til å beholde alle km. med kommunal vei, men har vi råd til å la være å privatisere? I fjor ble det foreslått å selge kommuneskogen, da bør konsekvensene av det være godt utredet. Er det slik at den genererer en del inntekter og hvor lønnsomt vil det være i et lengere perspektiv enn et eller to år fram i tid.

Deltas oppfordring: Ta i bruk de få mulighetene som vi har til å øke inntektene., fremfor å måtte kutte ytterligere i lovpålagte tjenester.

Mvh

Delta Vegårshei

v/HTV Anne Helene E. Baarøy

Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse – uttalelse til økonomiplan 2021 – 24 og årsbudsjett 2021

Rådet ser at den økonomiske situasjonen er så vanskelig i kommunen at det nesten ikke er mulighet til å gjøre endringer i tjenestetilbudet. Muligheter til å drive politikk er nesten ikke til stede. Likevel ønsker rådet å fokusere på pålagte tjenester til innbyggerne og nedprioritere i størst mulig grad upålagte tjenester og gaver.

Slik rådet leser forslaget vil det bli økning i pris på mat og servering i omsorgsboligene og samtidig øker husleien med 1000,- kroner i måneden. Dette gjelder som regel mennesker som hvert år får reversert sin reallønn av staten. Det vil si økning i priser og egenandeler, men får mindre pensjon/trygd. Det at kommunen likevel ønsker og heve matbudsjettet for disse og samtidig heve husleien med 1000,- kr måneden synes vi er uhørt.

Videre ser vi at det er lagt inn 20 % stilling til kommunepsykolog til 2021, noe som er gledelig.

Når det gjelder skolevei på høyre side ved Myresvingen må denne utbedres. Det bør komme et fortau på plass slik at fotgjengere og syklende kan ferdes trygt. Er det mulig å bruke noe masse fra arbeidet ved Høgtun – Fjellheim? På vinterstid må det i det minste brøytes bredere slik at elever og andre har plass til å gå på utsiden av vegbanen. Hastigheten på strekningen bør reduseres og det bør settes opp en fartsdump/opphøyet gangfelt slik at veien kan krysses på en tryggere måte.

Teleslynge/hørselshjelpemidler i formannskapsrom/biblioteket/møterommet på biblioteket bør komme på plass.

Det står i forslaget at kjøkkenet skal spare 200 000,- Hvordan? Skal det spares inn på innkjøp? Blir det dårligere kvalitet på måltidene?

Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse v/leder Arnfinn Isaksen